

ZAKON O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU - SADRŽAJ

<i>POGLAVLJE</i>	<i>ČLANOVI</i>	<i>STRANA</i>
I. OSNOVNE ODREDBE	čl. 1. – čl. 9.	1. – 3.
II. OSNIVANJE I RAD OSNOVNE ŠKOLE	čl. 10. – čl. 23.	3. – 6.
III. OPĆA AKTA OSNOVNE ŠKOLE	čl. 24.	6.
IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD OSNOVNE ŠKOLE	čl. 25. – čl. 43.	6. – 11.
V. UČENICI	čl. 44. – čl. 70.	11. – 16.
VI. NASTAVNICI/NASTAVNICE, STRUČNI SARADNICI/SARADNICE I DRUGI ZAPOSLENI	čl. 71. – čl. 82.	16. – 20.
VII. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA I STRUČNI NADZOR	čl. 83. – čl. 87.	20. –21.
VIII. ORGAN UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I KONTROLE POSLOVANJA	čl. 88. – čl. 95.	21. –23.
IX. STRUČNI ORGANI	čl. 96. – čl. 99.	23. – 24.
X. ORGANIZIRANJE RODITELJA I UČENIKA/UČENICA	čl.100 – čl.101.	25.
XI. SINDIKAT ŠKOLE	čl.102 .	25.
XII. POTREBE I INTERESI KANTONA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU	čl.103. –čl.105.	25. –26.
XIII. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINA NA PODRUČJU KANTONA U OBLASTI OSNOVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA	čl.106. – čl.108.	26. –27.
XIV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG GRADA NA PODRUČJU KANTONA U OBLASTI OSNOVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA	čl.109. –čl.110.	27.
XV. KAZNENE ODREDBE	čl.111. –čl.114.	27. –28.
XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	čl.115 –čl.121.	29. –30.

Na osnovu člana 12. stav 1. tačka b) i člana 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 - ispravka, 3/96 - ispravka, 16/97, 14/00, 4/01), člana 59. stav 3. Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 18/03), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj 22.04.2004. godine, donosi

ZAKON O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju utvrđuju se principi osnovnog odgoja i obrazovanja učenika/učenica normalnog psihičkog razvoja, učenika/učenica s posebnim potrebama (slušno oštećenih, slijepih, slabovidnih, ometenih u psihičkom razvoju i dr.), osnovnog muzičkog obrazovanja, osnovnog baletskog obrazovanja, dodatnog obrazovanja nadarenih učenika/učenica i osnovnog obrazovanja odraslih, koje se ostvaruje u ustanovama osnovnog odgoja i obrazovanja.

Ovim zakonom naročito se regulira:

- a) osnivanje, organizacija i finansiranje osnovnih škola,
- b) upravna struktura škola i procedura izbora nastavnika/nastavnica i drugih zaposlenih,
- c) status nastavnika/nastavnica i drugih zaposlenih u školi, stručni razvoj i nadzor nad radom nastavnika/nastavnica,
- d) status učenika/učenica,
- e) druga pitanja vezana za aktivnosti osnovnih škola.

Osnovni odgoj i obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa.

Član 2.

Ustanova osnovnog obrazovanja i odgoja je osnovna škola (u daljem tekstu: škola), koja može biti redovna, paralelna (osnovna muzička škola, osnovna baletska škola i sl.) i specijalna osnovna škola.

Odgoj i obrazovanje djece i mladih sa posebnim potrebama je od prioritarnog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.

Specijalno obrazovanje organizira se i provodi u skladu sa ovim zakonom.

Član 3.

Obavezno je pohađanje redovne osnovne škole u trajanju od devet godina, i to za djecu od šest do petnaest godina starosti.

Školskim obveznikom redovne osnovne škole smatra se dijete koje će do 1. marta tekuće godine navršiti 5 i po godina života.

Škola koja ima odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete može, uz prethodno odobrenje Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo), omogućiti djetetu mlađem od utvrđene starosne dobi za početak obaveznog odgoja i obrazovanja upis u školu, ako to traže roditelji ili staratelji djeteta i ako škola, nakon što razmotri preporuke relevantnih stručnjaka, bude sigurna da je to u najboljem interesu djeteta.

Osnovna muzička škola svih odsjeka traje 6 godina.

Osnovna baletska škola traje 6 godine.

Osnovna muzička i baletska škola mogu organizirati odjeljenja pripremnog razreda.

U osnovnu muzičku i baletsku školu može se upisati dijete:

-u pripremnog odjeljenja nakon završenog II razreda osnovne škole,

-u I razred nakon završenog III razreda osnovne škole; izuzetno talentirani učenici/učenice mogu se upisati u osnovnu muzičku i baletsku školu i ranije.

Član 4.

Osoba starija od 15 godina koja ne pohađa redovnu osnovnu školu (u daljem tekstu: odrasli) može stjecati osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i u skladu sa nastavnim planom i programom za odrasle koje odredi Agencija za nastavne planove i programe.

Nastavni plan i program za odrasle sadrži ciljeve, zadatke i sadržaj obrazovanja, sedmični i godišnji broj časova i druge oblike obrazovnog rada, kao i način i oblik izvođenja.

Član 5.

Dijete koje je mlađe od petnaest godina, a za svojom generacijom zaostaje tri i više godina, može biti izuzeto od obaveze redovnog pohađanja osnovne škole i uz obavezno pohađanje instruktivne nastave besplatnim vanrednim obrazovanjem završiti odgovarajuće razrede

Član 6.

Za stjecanje osnovnog obrazovanja kandidata iz čl. 4. i 5. ministar/ministrica obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar/ministrica) određuje uvjete i škole u kojima će se ovo obrazovanje izvoditi kao i način osiguravanja finansijskih sredstava za njegovu realizaciju .

Bliže propise o organizaciji, finansiranju i načinu polaganja ispita za stjecanje osnovnog obrazovanja donosi ministar/ministrica.

Član 7.

Nastava u školi izvodi se na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski ili srpski jezik. Koriste se oba pisma Bosne i Hercegovine (latinica i ćirilica) a, u zavisnosti od potreba učenika/učenica, u upotrebi je i znakovno pismo.

Do kraja treće godine osnovnog odgoja i obrazovanja učenici/učenice će naučiti oba pisma Bosne i Hercegovine.

Nastavu iz maternjeg jezika će na maternjem jeziku učenika/učenica izvoditi nastavnik/nastavnica kvalificiran/a da predaje taj jezik.

Ne može se vršiti diskriminacija učenika/učenica pri prijemu, učešću u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tog učenika/učenicu na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine.

Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika/nastavnica ili nekog drugog zaposlenog pri izboru, uvjetima zaposlenja, napredovanju ili u bilo kojoj drugoj odluci vezano za tu osobu na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine.

Škola se mora pridržavati odredaba Zakona o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine

Član 8.

Škola je dužna osigurati uvjete da učenici/učenice pohađaju vjeronauku, ali samo uz saglasnost roditelja ili staratelja.

Škola ne smije poduzimati bilo kakve aktivnosti koje bi se mogle shvatiti kao nepoštovanje ili davanje prednosti bilo kojoj vjeroispovijesti.

Škola osigurava da učenik/učenica ne trpi bilo kakvu diskriminaciju ili štetu na osnovu vjeroispovijesti, na osnovu toga da nema vjeroispovijesti, na osnovu činjenice da ne pohađa vjeronauku neke određene vjeroispovijesti ili je ne pohađa uopće.

Učenicima/učenicama se obezbjeđuje da izučavaju o drugim vjerama i vjervanjinama, kao i o drugim tradicijama i kulturama.

Član 9.

Državljeni/državljanke Bosne i Hercegovine imaju pravo da stječu osnovni odgoj i obrazovanje u osnovnim školama na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) u skladu s odredbama ovog zakona.

Državljaninu/državljanici Bosne i Hercegovine koji je dio osnovnog obrazovanja stekao u inostranstvu, te stranom državljaninu/državljanici i osobi bez državljanstva, omogućit će se nastavak osnovnog obrazovanja na osnovu uvjerenja o obrazovanju stečenom u inostranstvu, a odobrenje daje nadležni ministar/ministrica na osnovu dokumentacije o obrazovanju stečenom u inostranstvu. Ministar/ministrica, po potrebi, može tražiti ocjenu ekvivalenta obrazovanja započetog u inostranstvu.

Strani državljani i osobe bez državljanstva imaju pravo na osnovno obrazovanje u skladu s ovim zakonom i važećim propisima, u skladu s konvencijama i sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama, kada se može osnovano zaključiti da će takve osobe u Bosni i Hercegovini boraviti više od tri mjeseca.

II. OSNIVANJE I RAD OSNOVNE ŠKOLE

Član 10.

Osnovnu školu kao ustanovu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) uz odobrenje ministra/ministricice i uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Osnovnu školu kao javnu ustanovu može osnovati Kanton samostalno ili s drugim pravnim odnosno fizičkim licem kada Kanton ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.

Kanton može, u skladu s međunarodnim ugovorima, otvoriti odjeljenja osnovne škole iz stava 2. ovog člana za naše građane u inostranstvu.

Rad odjeljenja iz prethodnog stava finansira podnosilac zahtjeva.

Osnivanje osnovne škole planira se u skladu s koncepcijom osnovnog odgoja i obrazovanja i u skladu s dugoročnim programom razvoja koji donosi Kanton, na prijedlog općine ili drugog pravnog lica.

Član 11.

Osnivač škole na području Kantona osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad osnovne škole, u skladu s Pedagoškim standardima za osnovno obrazovanje i odgoj (u daljem tekstu: Standardi) i Normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila (u daljem tekstu: Normativi).

Ako osnovnu školu osniva više pravnih odnosno fizičkih lica, svoje međusobne odnose uređuju ugovorom.

Standarde i Normative donosi Vlada Kantona.

Član 12.

Osnovna škola kao javna ustanova i ustanova može biti osnovana:

- ako postoji dovoljan broj učenika/učenica za formiranje najmanje 18 odjeljenja za redovnu osnovnu školu, devet odjeljenja za specijalnu osnovnu školu, dvanaest odjeljenja za osnovnu muzičku školu i za osnovnu baletsku školu dvanaest odjeljenja,
- ako je osiguran odgovarajući stručni nastavni kadar, u skladu s nastavnim planom i programom za osnovnu školu i ovim zakonom,
- ako su ispunjeni uvjeti propisani Standardima i Normativima.

Redovna osnovna škola, odnosno specijalna osnovna škola može biti osnovana i kada nije osiguran dovoljan broj učenika za formiranje 18 odjeljenja, odnosno 9 odjeljenja uz prethodnu saglasnost nadležnog ministarstva, a u skladu s odgovarajućim kriterijima.

Bliže propise o utvrđivanju kriterija iz stava 2. ovog člana donosi ministar/ministrica.

Član 13.

Odluka o osnivanju sadrži:

- naziv osnivača,
- naziv i sjedište škole,

- vrstu škole koja se osniva,
- izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad,
- nastavni plan i program po kom će se raditi,
- broj nastavnika/nastavnica i drugog osoblja,
- zgrade i objekte koji će biti obezbijeđeni i koji će se koristiti,
- lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati školu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- rok za donošenje pravila škole, imenovanje školskog odbora i direktora/direktorice,
- druga pitanja značajna za rad škole.

Ministar/ministrica donosi propise za privatne škole radi osiguranja ispunjenja osnovnih uvjeta, uključujući i odredbu kojom se od tih škola traži da pripreme resurse za najmanje jednu godinu unaprijed.

Član 14.

Osnovna škola kao javna ustanova i ustanova upisuje se u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

Bliži propis o postupku utvrđivanja uvjeta o sadržaju i načinu vođenja Registra donosi Ministarstvo.

U Registar se mogu upisati samo osnovne škole koje ispunjavaju uvjete iz članova 10, 11, 12. i 13. ovog zakona.

Provjeru uvjeta za upis u Registar osnovnih škola vrši komisija koju formira ministar/ministrica, a na zahtjev osnivača.

Osnovna škola upisuje se i u Sudski registar i danom upisa stječe status pravnog lica.

Član 15.

Novoosnovana škola počinje s radom početkom školske godine ako vanredne okolnosti ne nametnu drugačije rješenje.

Odluku o početku rada prije ili nakon početka školske godine donosi osnivač uz saglasnost Ministarstva.

Član 16.

Osnovna škola upisana u Registre može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju.

Škola ima pečat koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji škola izdaje.

Član 17.

Osnovna škola se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i bližim propisima koje donosi Ministarstvo.

Član 18.

Statusne promjene osnovne škole kao javne ustanove vrši Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona.

Statusne promjene osnovne škole kao ustanove vrši osnivač, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Statusne promjene osnovne škole mogu se vršiti samo na kraju školske godine.

Član 19.

Općinsko vijeće na čijoj teritoriji se nalazi škola utvrđuje školsko područje za svaku javnu ustanovu osnovnu školu, sa kojeg je ona obavezna upisati djecu kao učenike/učenice uz saglasnost ministra/ministricice. Pri utvrđivanju školskog područja poštovat će se osnovni princip, a to je da se djeci omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.

U izuzetnim okolnostima dijete može, bilo po prvom upisu ili pri prelasku iz jedne škole u drugu, pohađati osnovnu školu koja je izvan školskog područja u kojem živi, ali samo na zahtjev roditelja ili staratelja.

Škola može na svom školskom području organizirati nastavu i u područnim školama, a u skladu sa Standardima.

Škola kojoj osnivač nije Kanton, upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima odnosno starateljima školskih obveznika neovisno o školskom području, o čemu je obavezna izvijestiti osnovnu školu sa čijeg su školskog područja upisani učenici/učenice.

Član 20.

Državljaninu/državljanici Bosne i Hercegovine koji/koja se smatra pripadnikom nacionalne manjine, prema definiciji u Zakonu o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina, bit će osigurana nastava maternjeg jezika na tom jeziku u osnovnoj školi u koju je upisan/a.

Ako osoba na koju se primjenjuje prethodni stav želi pohađati nastavu svog maternjeg jezika na tom jeziku, onda će pri upisu obavijestiti školu da je pripadnik manjine i škola će to prihvatiti kao činjenicu, bez daljnjih provjera ili dokaza.

Nastava maternjeg jezika može se odvijati u razredu, u zasebnom razredu, grupi, ili pojedinačno.

Nastavnik/nastavnica zadužen za takvu nastavu ima odgovarajuće znanje datog jezika, kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.

Ministar/ministrica je odgovoran za ustanovljavanje nastavnog plana i programa za nastavu maternjeg jezika i za osiguravanje nastavnih sredstava za takvo obrazovanje. Nastavna sredstva odgovaraju potrebama date manjine i uključuju književnost, historiju, geografiju i kulturu te manjine. I o nastavnom planu i programu i o nastavnim sredstvima će se prije prihvatanja razgovarati sa predstavnicima date manjine.

Član 21.

Radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći u odgojno-obrazovnom radu, osnovne škole se mogu udruživati u jednu ili više asocijacija osnovnih škola, s tim da svaka osnovna škola zadržava status pravnog lica.

Prava, obaveze i međusobni odnosi osnovnih škola udruženih u asocijaciju osnovnih škola utvrđuju se ugovorom.

Asocijacija osnovnih škola upisuje se u Registar asocijacija osnovnih škola, koji vodi Ministarstvo.

Osnovne škole mogu saradivati i međusobno udruživati neke zajedničke poslove, mogu saradivati i udruživati neke zajedničke poslove i s predškolskim ustanovama, kao i sa srednjim školama, s tim da svaka osnovna škola zadržava status pravnog lica.

Član 22.

Kada ministar/ministrica utvrdi da škola ne ispunjava uvjete koji su propisani ovim zakonom, odredit će rok u kojem osnivač mora otkloniti utvrđene nedostatke.

Ako u datom roku nedostaci ne budu otklonjeni, ministar/ministrica će predložiti osnivaču prestanak rada škole.

Ukoliko osnivač ne donese akt o prestanku rada škole u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga o prestanku rada škole, ministar/ministrica će donijeti rješenje o prestanku rada škole i pokrenut će postupak brisanja škole iz Registra osnovnih škola.

Aktom o prestanku rada škole odredit će se rok za prestanak rada, koji ne može biti prije završetka školske godine.

U slučaju prestanka rada škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogućiti nastavak započetog odgoja i obrazovanja.

Privatne škole prestaju sa radom na prijedlog osnivača. Ministar/ministrica donosi odluku o imenovanju lica koja će provesti postupak ukidanja privatne škole ukoliko ona ne ispunjava uvjete predviđene zakonom.

Učenike/učenicu ukinute privatne škole obavezne su primiti javne ustanove osnovne škole u skladu sa školskim područjem.

Član 23.

Na osnivanje, rad, statusne promjene i prestanak rada škole primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

III. OPĆA AKTA OSNOVNE ŠKOLE

Član 24.

Osnovna opća akta škole su pravila škole koja donosi školski odbor škole uz saglasnost ministra/ministricu.

Pravilima osnovne škole, pored pitanja utvrđenih zakonom, uređuje se:

- naziv, sjedište i pečat škole,
- osnivač škole,
- djelatnost škole,
- unutrašnja organizacija škole,
- odgojno-obrazovni rad u školi,
- prava i dužnosti učenika/učenica, nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica,
- vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije,
- stručni organi škole,
- organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja,
- saradnja i način ostvarivanja saradnje škole sa roditeljima učenika,
- način izbora predstavnika roditelja učenika/učenica u školski odbor škole,
- formiranje i rad vijeća roditelja,
- formiranje i rad vijeća učenika/učenica,
- ostvarivanje javnosti rada škole,
- ostvarivanje prava učenika/učenica koji su stekli zvanje «vrhunski sportista»,
- organizacija rada u produženom ili cjelodnevnom boravku u školi,
- sadržaj i oblici društvene, kulturne i sportske aktivnosti škole,
- opći akti koji se donose u školi kao i način njihovog donošenja,
- način napredovanja učenika/učenica i završavanje dva razreda za jednu školsku godinu,
- odgojno-disciplinske mjere koje se mogu izreći učenicima/učenicama, procedura i postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika/učenica, postupnost izricanja,
- disciplinske mjere koje se mogu izreći zaposlenicima i postupak prema nastavniku/nastavnici koji/koja je udaljen/a iz nastavnog procesa kao i njegov ili njen daljnji radnopravni status,
- druga pitanja utvrđena zakonom.

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD OSNOVNE ŠKOLE

Član 25.

Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa za osnovni odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: nastavni plan i program).

Nastavni plan je školski dokument kojim se propisuju odgojno-obrazovna područja odnosno nastavni predmeti koji će se izučavati u osnovnoj školi, redoslijed izučavanja tih predmeta po razredima, sedmični i godišnji fond časova za svaki predmet, a u vezi s tim i struktura školske godine.

Nastavni program je školski dokument kojim se propisuje obim, dubina i redoslijed nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu.

Nastavne planove i programe za sve vrste škola donosi Ministarstvo, u skladu sa zajedničkim jezgrom nastavnih planova i programa, kako to propiše Agencija za nastavne planove i programe, i objavljuje ih u «Službenim novinama Kantona Sarajevo».

Ministar/ministrica će osigurati da sadržaji koji promoviraju jednakost polova budu sastavni dio nastavnog plana i programa.

Predmete u okviru fakultativne nastave biraju učenici/učenice i roditelji ili staratelji učenika/učenica na početku školske godine sa liste koju utvrđuje Ministarstvo i kad se da izjašnjenje o odabranim časovima, fakultativna nastava za datog učenika/učenicu postaje obavezna.

Broj, vrsta i trajanje fakultativne nastave određuje se godišnjim programom rada škole u skladu sa nastavnim planom i programom i resursima kojima škola raspolaže.

Ministarstvo je obavezno da na kraju svake školske godine izvrši analizu potreba za izmjenama i dopunama nastavnog plana i programa.

Član 26.

U redovnoj osnovnoj školi realizira se nastavni plan i program za učenike/učenice normalnog psihičkog razvoja i dodatni programi za nadarene učenike/učenice, individualni prilagođeni programi za djecu s posebnim potrebama i nastavni plan i program za odrasle.

U odjeljenje redovne osnovne škole može se uključiti i dijete s posebnim potrebama, s kojim se realizira individualni prilagođeni plan i program.

Odgajno-obrazovni rad sa djecom sa posebnim potrebama odvija se i u redovnim osnovnim školama na osnovu principa integriranog odgoja i obrazovanja, što znači da svi učenici/učenice, uključujući i učenike/učenice sa posebnim potrebama, imaju pravo da budu u redovnim odjeljenjima, s tim što je rad sa djecom sa posebnim potrebama integralni dio odgojno-obrazovnih aktivnosti unutar odjeljenja.

Rad sa djecom sa posebnim potrebama može da bude u manjim grupama u školi ili kao pojedinačni rad sa nastavnikom/nastavnicom - defektologom.

Odgaj i obrazovanje djece sa posebnim potrebama odvija se u specijalnoj školi ili ustanovi. Mogućnost prelaska učenika iz specijalne u redovnu školu zavisi od pedagoškog, psihološkog, defektološkog, logopedskog i socijalnog statusa učenika/učenice.

Procjenu vrši specijalna osnovna škola ili ustanova.

Uz obučavanje učenika/učenica i unapređivanje njihovih sposobnosti, da bi se što prije vratili u školu najbližu njihovom mjestu stanovanja, specijalne škole odgovorne su i za obučavanje nastavnika/nastavnica za rad sa djecom sa posebnim potrebama kao i za obučavanje roditelja učenika/učenica sa posebnim potrebama, s ciljem povratka i zadržavanja učenika/učenica u redovnoj osnovnoj školi najbližoj njihovom mjestu stanovanja.

U specijalnoj osnovnoj školi realiziraju se nastavni plan i program za specijalni odgoj i nastavni plan i program za umjereno i teže mentalno retardiranu djecu i omladinu.

Specijalna osnovna škola može biti organizirana i u sastavu odgojno-obrazovnog centra koji ima status pravnog lica u čijoj se djelatnosti, osim osnovnog obrazovanja i odgoja, realiziraju i programi drugih nivoa obrazovanja, dijagnostički postupci, razvrstavanje i rana rehabilitacija djece sa smetnjama u razvoju. Za te učenike/učenice može biti organiziran i cjelodnevni boravak.

Odgajno-obrazovni rad i stručni nadzor nad radom odgojno-obrazovnog centra iz prethodnog stava obavlja se u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom za svaku školu - nivo obrazovanja, koji su u sastavu odgojno-obrazovnog centra.

Prilikom imenovanja organa upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja školskog centra, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji regulira rad pravnog subjekta najvišeg nivoa obrazovanja u tom odgojno-obrazovnom centru.

U osnovnoj muzičkoj školi realizira se nastavni plan i program za osnovnu muzičku školu, a u osnovnoj baletskoj školi nastavni plan i program za baletsku školu, kao i posebni dodatni programi za nadarene učenike/učenice tih škola.

Član 27.

Djeca sa posebnim potrebama imaju pravo na trajanje školovanja kako je propisano članovima 3. i 4. ovog zakona.

Djeca sa posebnim potrebama imaju pravo na individualni nastavni plan i program čijom realizacijom se ostvaruju ciljevi i zadaci nastave, a prilagođen je mogućnostima učenika/učenica.

Ustanove koje obrazuju učenike/učenice sa posebnim potrebama imaju pravo na posebna budžetska sredstva da bi se pokrili troškovi posebnog programa ili da bi školsko okruženje bilo prilagođeno fizičkim potrebama učenika/učenica.

Član 28.

Škola je odgovorna za evidentiranje i opis posebnih potreba učenika/učenica i za opći plan zadovoljenja tih potreba uz pomoć specijalizirane službe ili odgovarajućih stručnjaka.

Individualni prilagođeni plan i program izrađuje razredni nastavnik/nastavnica u saradnji sa stručnim timom (pedagog, defektolog, logoped). Stručni tim prati realizaciju individualnog prilagođenog plana i programa. Roditelj treba da bude upoznat sa izradom individualnog prilagođenog programa.

Stručni tim u redovnoj osnovnoj školi čine: pedagog–psiholog, ili pedagog, defektolog, logoped.

Zadaci stručnog tima su: analiza dokumentacije učenika/učenica upisanih u prvi razred, određivanje defektološkog, logopedskog, pedagoško-edukativnog statusa, izrada individualnog prilagođenog plana i programa, praćenje metodičko-didaktičke realizacije, provođenje defektološkog i logopedskog tretmana, saradnja sa nastavnicima/nastavnicama i roditeljima i evaluiranje individualnog prilagođenog plana i programa.

Član 29.

U školi čiji osnivač nije Kanton nastavni plan i program može da ima najviše do 20% specifičnih sadržaja u odnosu na nastavni plan i program iz članova 25. i 26. ovog zakona.

Na nastavni plan i program iz stava 1. ovog člana saglasnost daje ministar/ministrica.

Član 30.

Druga država ili drugi kanton može organizirati rad odjeljenja osnovnog odgoja i obrazovanja na teritoriji Kantona Sarajevo u skladu sa ovim zakonom.

Rad odjeljenja osnovne škole druge države vrši se po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države, izuzev iz nacionalne grupe predmeta.

Prethodnu saglasnost za nastavne planove i programe iz stava 2. ovog člana daje ministar/ministrica.

Odjeljenja koje organiziraju osnovne škole iz stava 1. ovog člana mogu početi sa radom tek kada ministar/ministrica utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.

Član 31.

Broj učenika/učenica u odjeljenjima svih tipova osnovnih škola određuje se Standardima.

U osnovnim školama čiji osnivač nije Kanton broj učenika može biti i manji, što utvrđuje školski odbor te škole, uz saglasnost osnivača.

Ukoliko u školi nema dovoljan broj učenika/učenica, nastava se može organizirati u kombinovanim odjeljenjima koja se formiraju sastavljanjem učenika/učenica iz dva ili više razreda u jedno odjeljenje.

Osnovna škola može organizirati produženi ili cjelodnevni boravak učenika/učenica i određene vrste tečajeva za odrasle, uz saglasnost ministra/ministrice.

Član 32.

Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne godine.

Ministar/ministrica propisuje školski kalendar za svaku školsku godinu i objavljuje ga najkasnije 10 dana prije početka nastave.

Nastava u osnovnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 35 nastavnih sedmica.

Nastava u završnom razredu osnovne škole, iz prethodnog stava ovog člana, traje 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni plan i program planira i realizira u okviru 34 nastavne sedmice.

Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja: obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole utvrđenih godišnjim programom rada.

Član 33.

U prvom polugodištu nastava počinje prvog ponedjeljka u septembru, osim ako ministar/ministrica odluči da, iz jasno navedenih izuzetnih razloga, počinje neki drugi dan i završava se nakon navršenih 17 nastavnih sedmica.

Zimski odmor za učenike/učenice traje četiri sedmice i počinje nakon završenog prvog polugodišta.

Osnovna škola godišnjim programom rada može predvidjeti da se dio zimskog odmora za učenike/učenice koristi u toku prvog ili drugog polugodišta.

Nastava u drugom polugodištu počinje poslije zimskog odmora i završava se nakon navršenih 18 nastavnih sedmica, a za učenike/učenice završenog razreda nakon 17 nastavnih sedmica.

Član 34.

Osnovna škola organizira nastavni proces u petodnevnoj radnoj sedmici.

Škole koje rade u tri smjene nastavu mogu organizirati i šest dana u sedmici, ali samo uz saglasnost ministra/ministrice.

Nastavni čas u osnovnoj školi traje 45 minuta a u specijalnoj osnovnoj školi 40 minuta.

Broj časova u toku radne sedmice utvrđuje se nastavnim planom i programom, s tim da u toku dana učenici/učenice od I do IV razreda ne mogu imati više od pet, a od V do IX razreda više od šest časova redovne, izborne, kursne i ostalih oblika nastave.

Učenici/učenice od I – IV razreda imaju sedmično opterećenje najviše 25 časova nastave, a učenici od V – IX razreda imaju sedmično opterećenje najviše 30 časova nastave.

Direktor/direktorica škole može, u izuzetnim slučajevima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova, ali to može učiniti samo uz saglasnost ministra/ministrice. Ministar/ministrica može, u izuzetnim okolnostima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova u pojedinim ili svim osnovnim školama na području Kantona.

Član 35.

Odgajno-obrazovni rad se ne smije prekidati u toku polugodišta, odnosno školske godine, izuzev u slučaju elementarnih nepogoda, epidemije i drugih posebno opravdanih razloga, bez odluke ministra/ministrice.

Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike/učenice osnovnih škola na području Kantona je, u pravilu, istovremen.

Ministar/ministrica može odobriti, zavisno od klimatskih ili drugih uvjeta, pomjerenje početka nastave u prvom i drugom polugodištu i produžetak zimskog odmora, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih časova predviđen nastavnim planom i programom i da su realizirani svi programski sadržaji.

Član 36.

Škola je obavezna da u toku školske godine realizira nastavni plan i program.

Ako se utvrdi da škola nije realizirala godišnji fond nastavnih časova, mora produžiti nastavu dok ne ostvari planirani godišnji fond nastavnih časova.

Član 37.

Odgojno-obrazovni rad realizira se na osnovu godišnjeg programa rada škole (u daljem tekstu: godišnji program), koji mora biti zasnovan na nastavnom planu i programu.

Godišnji program rada škole utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog direktora/direktorice, usvaja ga školski odbor, a njime se utvrđuju obaveze škole i rad u cjelini u tekućoj školskoj godini. Sastavni dio godišnjeg programa rada škole je i izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada škole u protekloj školskoj godini.

Škola donosi godišnji program rada najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu i dostavlja po jedan primjerak osnivaču, Ministarstvu, Prosvjetno-pedagoškom zavodu i nadležnom organu općine.

Član 38.

Vannastavne aktivnosti učenika/učenica obuhvataju različite aktivnosti učenika/učenica u školi i organizaciji škole izvan programa redovne nastave. Slobodnijom organizacijom, planskim izvođenjem i raznovrsnijim sadržajem vannastavne aktivnosti zadovoljavaju se posebne sklonosti i interesovanja učenika/učenica i integralni su dio odgojno-obrazovnog rada škole.

Zadaci i programski sadržaji vannastavnih aktivnosti utvrđuju se godišnjim programom rada škole, u skladu sa Standardima, a ostvaruju se putem društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika.

Učešće učenika/učenica u ovim aktivnostima je na dobrovoljnoj osnovi.

Učenička zadruga se može osnovati ako ima najmanje 25 učenika/učenica.

Član 39.

Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanja, društveno koristan rad, rad u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovanog rada predviđeni godišnjim programom organiziraju se i izvode u okviru radnih dana.

Član 40.

Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada, na prijedlog ministra/ministrice, može se jedna ili više osnovnih škola proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalna osnovna škola.

Eksperimentalnoj osnovnoj školi može se odobriti odstupanje od odredaba ovog zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika/učenica časovima, načina ocjenjivanja, formiranja odjeljenja i realizacije nastavnog plana i programa.

Osnivanje i rad eksperimentalnih osnovnih škola i proglašavanje postojećih škola eksperimentalnim uređuje se propisom koji donosi ministar/ministrice.

Član 41.

Na prijedlog nastavničkih škola i fakulteta, ministar/ministrice određuje osnovne škole za izvođenje pedagoške i metodičke prakse studenata/studentica i učenika/učenica srednjih škola sa pedagoškim usmjerenjem.

Nastavničke škole i fakulteti zaključuju s osnovnom školom u kojoj se realizira pedagoška i metodička praksa ugovor kojim se reguliraju međusobna prava i obaveze.

Troškove pedagoške i metodičke prakse snosi Ministarstvo.

Član 42.

Školski udžbenik je obavezno nastavno sredstvo za učenike/učenice i nastavnike/nastavnice, a u udžbeniku su sadržaji nastavnog programa određenog predmeta.

Osim školskog udžbenika, učenici/učenice mogu koristiti zbirke zadataka, priručnike, radne sveske, stručnu literaturu i sl.

Škola omogućava besplatno korištenje udžbenika, priručnika, zbirki zadataka, knjiga za lektiru i drugu literaturu koju posjeduje.

Nastavni plan i program se ne može primjenjivati ako nema odgovarajućih udžbenika.

Udžbenike, priručnike i nastavna sredstva koji se koriste u osnovnoj školi odobrava ministar/ministrica.

Član 43.

U osnovnoj školi zabranjeno je političko organiziranje i djelovanje.

Škola uživa određeni stepen autonomije u skladu sa važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika/nastavnica.

Škola poštuje slobodu nastavnika/nastavnica da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.

Škola pruža nastavnicima/nastavnicama optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

V. UČENICI

Član 44.

Svako dijete ima pravo i obavezu da pohađa školu u toku perioda predviđenog za obavezno obrazovanje i Ministarstvo je obavezno da osigura da se to pravo i obaveza provede u praksi.

Roditelji ili staratelji djeteta koje je uzrasta za obavezno školovanje dužni su da osiguraju da dijete bude upisano u školu, da redovno pohađa školu kao i da sarađuju sa školom.

Direktor/direktorica škole pokreće postupak protiv jednog roditelja ili staratelja djeteta ako roditelji ili staratelji ne izvršavaju svoje obaveze.

Djeca koja navršše petnaest godina starosti nemaju obavezu da pohađaju redovnu osnovnu školu.

Djetetu koje je pacijent u bolnici i iz tog razloga ne može pohađati školu gdje je registrirano, obrazovanje će biti pruženo u bolnici.

Dijete koje stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.

Djetetu koje ne može pohađati školu zbog teškog oboljenja ili duže bolesti, usluge obrazovanja pružat će škola koja je najbliža njegovom mjestu stanovanja.

Član 45.

Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u aprilu i augustu mjesecu na osnovu spiskova školskih obveznika koje školama dostavlja nadležni organ općine na čijoj teritoriji se nalazi škola.

Upis u prvi razred osnovne škole čiji osnivač nije Kanton vrši se na osnovu javnog konkursa, koji se objavljuje u sredstvima javnog informiranja.

Školski odbor škole iz stava 2. ovog člana utvrđuje kriterije za upis učenika/učenica u prvi razred i na prijedlog direktora/direktorice škole imenuje komisiju za upis učenika/učenica u prvi razred.

S roditeljima odnosno starateljima učenika/učenica koji budu upisani u školu iz stava 2. ovog člana osnovna škola je obavezna zaključiti ugovor.

Upis u specijalnu osnovnu školu vrši se tokom cijele godine, na osnovu nalaza i mišljenja komisije za ocjenjivanje sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju i rješenja o kategorizaciji djeteta koje donosi Kantonalni centar za socijalni rad.

Upis odraslih polaznika/polaznica u osnovnu školu vrši se na osnovu konkursa, koji škola objavljuje najkasnije 10 dana prije početka nastave.

Upis u osnovnu muzičku školu i osnovnu baletsku školu vrši se u mjesecu maju.

Član 46.

Ocjenu sposobnosti djece pri upisu u osnovnu školu obavlja komisija sastavljena od pedagoga (pedagoga-psihologa ili psihologa) i nastavnika/nastavnice razredne nastave, uz prethodno pribavljeno ljekarsko uvjerenje nadležne zdravstvene ustanove. Ocjenu sposobnosti djece

s oštećenjima sluha i govora vrši Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju, a djece oštećenog vida Centar za slijepu i slabovidnu djecu.

Na osnovu mišljenja komisije iz stava 1. ovog člana, školski obveznik se može privremeno osloboditi upisa u redovnu osnovnu školu, najdalje do navršenih sedam godina života.

Član 47.

U specijalnu osnovnu školu može se, izuzetno, upisati i školski obveznik s navršenih 9 godina života, na osnovu mišljenja komisije iz člana 45. i člana 46. ovog zakona.

Član 48.

Osnovna škola obavezna je da po obavljenom upisu školskih obveznika dostavi izvještaj o upisu osnivaču, Ministarstvu i općini na čijem području se nalazi, najkasnije do 15. juna za aprilski upisni rok, a najkasnije do 31. augusta za augustovski upisni rok.

Osnovna škola određena za obrazovanje odraslih podnosi izvještaj o upisu osnivaču, Ministarstvu i općini na čijem području se nalazi, najkasnije 10 dana nakon početka nastave.

Član 49.

Ako u toku školovanja kod učenika/učenice nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne osnovne škole u redovnu osnovnu školu ili iz redovne osnovne škole u specijalnu osnovnu školu, škola će u toj školskoj godini uputiti učenika/učenicu komisiji za ocjenjivanje sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju.

Na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz prethodnog stava ovog člana, učenik/učenica će se upisati u odgovarajuću školu.

Član 50.

Upisanim učenicima/učenicama, na početku školovanja, škola izdaje učeničku knjižicu koja važi do kraja odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi.

Učenička knjižica je javna isprava kojom se u toku osnovnog odgoja i obrazovanja dokazuje status učenika/učenica osnovne škole.

Član 51.

Prelazak učenika/učenica iz jedne osnovne škole u drugu vrši se na osnovu pisanog akta - prevodnice, koja se dostavlja službenim putem.

Učenici/učenice koji su se školovali u drugom kantonu, Republici Srpskoj ili Distriktu Brčko upisuju se u osnovnu školu u odgovarajući razred i nastavljaju obrazovanje pod istim uvjetima kao i učenici/učenice u Kantonu Sarajevo.

Učenici/učenice koji završe pojedine razrede osnovne škole u inostranstvu nastavljaju obrazovanje u slijedećem razredu, uz postupak ekvivalencije svjedodžbe koju vrši Ministarstvo.

Član 52.

Učenik/učenica koji iz opravdanih razloga (bolest u dužem trajanju i u drugim opravdanim slučajevima) nije mogao redovno pohađati nastavu i biti ocijenjen iz jednog i više predmeta, može polaganjem ispita ili drugim oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.

Učenik/učenica koji iz opravdanih razloga nije mogao redovno pohađati nastavu, pa je izostao sa nastave u određenom razredu jednu trećinu od ukupnog fonda sati predviđenih nastavnim planom i programom, može polagati predmetni ili razredni ispit u toku školske godine, kako bi u redovnom roku završio odgovarajući razred osnovne škole.

Nastavničko vijeće, u svakom konkretnom slučaju, cijeni opravdanost razloga nepohađanja nastave i donosi odluku o polaganju ispita.

Član 53.

Škola će, u skladu sa svojim pravilima, učenicima/učenicama koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima/sportistkinjama i nadarenim učenicima/učenicama s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju odobriti dugoročno ili kratkoročno odsustvovanje s nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima.

Škola će učenicima/učenicama kojima je dodijeljena titula perspektivni ili vrhunski sportista/sportistkinja osigurati specijalni status radi omogućavanja redovnog treniranja i razvijanja potencijala do prirodnog maksimuma. Ovim učenicima/učenicama škola će omogućiti da putem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine završe odgovarajući razred.

Učenici/učenice iz prethodnog stava se izuzimaju od odredaba člana 52. ovog zakona.

Titulu perspektivni i vrhunski sportista dodjeljuje Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, koje je obavezno učeniku/učenici koji zadovoljava uvjete za stjecanje ove titule potvrditi titulu na početku svake školske godine, poslije uvida u izvještaje s takmičenja i testiranja, koje su klubovi obavezni pravovremeno dostaviti naznačenom ministarstvu.

Član 54.

Ocjenjivanje u osnovnoj školi je brojčano i opisno.

Brojčane ocjene su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).

Ocjenjivanje u osnovnoj školi je javno i kontinuirano.

Prilikom ocjenjivanja, uz brojčanu ocjenu upisuje se i datum.

Zaključna ocjena iz svakog predmeta pojedinačno izvodi se na polugodištu i na kraju školske godine, izuzev za učenike/učenice prvog razreda.

Pored ocjena, daju se i karakteristike učenika/učenica vezano za njihovo napredovanje, sklonosti, posebne osobine i slično, u pisanoj formi na kraju školovanja, odnosno uz prepis ocjena.

Karakteristike iz prethodnog stava se daju na osnovu pedagoškog kartona učenika/učenica.

Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na specijalno obrazovanje. Umjesto ocjena učenici/učenice sa posebnim potrebama dobijaju pismeni godišnji izvještaj koji opisuje rezultate koje je postigao učenik/učenica u realizaciji nastavnog plana i programa. Ukoliko su problemi učenika/učenica ograničeni i ako im specijalno obrazovanje omogućava da budu ocijenjeni na redovan način, onda im se daju i ocjene.

Bliže propise o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika/učenica donosi ministar/ministrica.

Član 55.

Opći uspjeh učenika/učenica i rezultati postignuća učenika/učenica iz nastavnih predmeta utvrđuju se na kraju svakog polugodišta.

Opći uspjeh učenika/učenica utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz nastavnih predmeta.

Zaključnu ocjenu u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik/nastavnica razredne nastave.

Zaključne ocjene u predmetnoj nastavi utvrđuje odjeljenjsko vijeće, na prijedlog predmetnog nastavnika/nastavnice.

Zaključne ocjene glavnog predmeta na kraju drugog polugodišta u muzičkoj školi utvrđuje komisija koju formira nastavničko vijeće.

Ocjena iz fakultativne nastave ne ulazi u opći uspjeh učenika/učenica.

Nastavničko vijeće sredinom oba polugodišta analizira realizaciju nastavnog plana i programa, s osvrtom na postignuća učenika/učenica i kontinuitet u ocjenjivanju.

Član 56.

Učenik/učenica je ostvario/ostvarila pozitivan opći uspjeh na kraju polugodišta, odnosno na kraju školske godine, ukoliko iz pojedinačnih predmeta nema ocjenu nedovoljan (1).

Učenik/učenica je završio/završila razred:

- s odličnim uspjehom ako je postigao/postigla srednju ocjenu najmanje 4,50
- s vrlodobrim uspjehom ako je postigao/postigla srednju ocjenu najmanje 3,50
- s dobrim uspjehom ako je postigao/postigla srednju ocjenu najmanje 2,50
- s dovoljnim uspjehom ako je postigao/postigla srednju ocjenu najmanje 2,00.

U svjedodžbe i druge dokumente u koje se upisuje opći uspjeh učenika/učenice, pored ocjene odličan, vrlodobar, dobar i dovoljan, upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimale.

Član 57.

Učenik/učenica nije s uspjehom završio/završila razred ako ima jednu ili više ocjena nedovoljan (1).

Učenici/učenice II i III razreda koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) prevode se u viši razred, a ako imaju više od dvije ocjene nedovoljan (1), ponavljaju razred.

Učenici/učenice od IV do IX razreda koji na kraju nastavne godine imaju više od dvije ocjene nedovoljan (1) ponavljaju razred.

Učenici/učenice od IV do IX razreda koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili dvije nedovoljne ocjene (1) upućuju se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku.

Učenik/učenica koji/koja ne zadovolji na popravnom ispitu ponavlja razred.

Učenik/učenica IX razreda koji/koja na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) može biti izuzet/izuzeta od odredbe iz stava 1. ovog člana i po vlastitom izboru popravni ispit polagati u junskom ili augustovskom ispitnom roku.

Učeniku/učenici iz prethodnog stava koji/koja se prijavi da popravni ispit polaže u junskom ispitnom roku, škola je dužna organizirati polaganje popravnog ispita. U slučaju da na ovom popravnom ispitu učenik/učenica dobije ocjenu nedovoljan (1), upućuje se da ponovi razred.

Učenik/učenica koji/koja je upućen/a da ponovi određene razrede može zadržati status redovnog učenika/učenice do navršene 17. godine života, a u slučaju nemarnog odnosa prema učenju i neprimjerenog ponašanja može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status redovnog učenika/učenice škole s navršениh 16 godina života.

Član 58.

Roditelj učenika/učenice ima pravo prigovora na utvrđenu ocjenu ili opći uspjeh na kraju drugog polugodišta, odnosno na kraju školske godine.

Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću škole u roku od 48 sati od dana saopćavanja uspjeha učenika/učenice.

Nastavničko vijeće u roku od tri dana odlučuje o prigovoru roditelja.

Kada nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovat će komisiju koja će provjeriti znanje učenika/učenice u roku od dva dana.

Ocjena komisije je konačna.

Prigovorom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika/nastavnice u radu komisije.

Član 59.

Učenik/učenica koji/koja pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh, može u toku jedne školske godine završiti dva razreda, pod uvjetom i na način utvrđen pravilima škole, a u skladu s propisima o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika/učenica.

Član 60.

U osnovnoj školi ocjenjuje se i vladanje učenika/učenice.

Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlodobro, dobro, zadovoljava i loše.

Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik/nastavnica razredne nastave, a u predmetnoj nastavi odjeljenjsko vijeće, na prijedlog razrednika/razrednice.

Član 61.

O završenom osnovnom obrazovanju učeniku/učenici se izdaje svjedodžba, koja je javna isprava.

Uz svjedodžbu, osnovna škola je dužna da učeniku/učenici izda i list profesionalne orijentacije.

Član 62.

Na kraju osnovnog obrazovanja, škola proglašava učenika/učenicu generacije.

Bliži propis o izboru učenika/učenice generacije donosi ministar/ministrica.

Učeniku/učenici koji/koja u toku devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja i odgoja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje, izdaje se u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima.

Učenicima koji su naročito uspješni u odgojno-obrazovnom procesu i drugim aktivnostima u školi može se dodijeliti pohvala i nagrada prema kriterijima utvrđenim pravilima škole.

Član 63.

Škola vodi dokumentaciju i evidenciju o radu u skladu sa propisom koji donosi ministar/ministrica.

Škola je obavezna uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju.

Podaci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.

Za redovno vođenje dokumentacije i evidencije i tačnost podataka odgovorni su direktor/direktorica i nastavnik/nastavnica škole.

Član 64.

Škola izriče odgojno-disciplinsku mjeru učeniku/učenici koji/koja:

-neopravdano izostaje sa nastave,

-neprijemljivo se ponaša prema drugim učenicima/učenicama, nastavnicima/nastavnicama ili osoblju škole,

-nanosi štetu na imovini škole.

Odgojno-disciplinske mjere su:

-ukor razrednika/razrednice,

-ukor odjeljenjskog vijeća,

-ukor direktora/direktorice,

-ukor nastavnčkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole,

-premještaj u drugu najbližu osnovnu školu na području općine, a ta škola je obavezna da primi učenika/učenicu. Ova mjera se može izreći samo za učenike/učenice od petog do devetog razreda.

Odgojno-disciplinske mjere se, po pravilu, donose postupno i povlače snižavanje ocjene iz vladanja.

Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti ukoliko učenik/učenica svojim ponašanjem pokaže da je došlo do prestanka razloga za izricanje mjere.

Bliže odredbe o prirodi i opsegu disciplinskih mjera koje se poduzimaju u školi, o postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika/učenice, o proceduri za primjenu takvih mjera (uključujući i osobe ili organe ovlaštene da ih izriču i primjenjuju), o dužini izrečene odgojno-disciplinske mjere i njenom ublažavanju, ukidanju, posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika/učenice i naknadi počinjene materijalne štete, o praktičnoj proceduri kojima ih roditelji ili staratelji učenika/učenice mogu osporiti, utvrđuju se pravilima škole.

Član 65.

U slučaju disciplinske mjere koja bi mogla imati značajan utjecaj na školovanje djeteta, roditelji ili staratelji učenika/učenice mogu podnijeti žalbu školskom odboru u roku od 7 dana od dana izricanja mjere.

Ako roditelj ili staratelj podnese žalbu u skladu s ovim članom, izvršenje disciplinske mjere odgađa se do odluke o žalbi.

U odlučivanju o žalbi školski odbor, u roku od 8 dana, može:

a) potvrditi odluku,

b) preinačiti odluku i eventualno primijeniti drugu disciplinsku mjeru .

Škola provodi odluku školskog odbora donesenu u skladu sa prethodnim stavom.

Ukoliko roditelji ili staratelji učenika/učenice nisu zadovoljni odlukom školskog odbora, mogu uputiti žalbu ministru/ministrici i odluka ministra/ministrice je konačna.

Član 66.

Škola, nastavnici/nastavnice i drugi zaposleni u školi brinu o fizičkom i mentalnom zdravlju učenika/učenica, zaštititi i unapređenju zdravlja učenika/učenica i o istom pravovremeno obavještavaju roditelje ili staratelje učenika/učenica i zdravstvene ustanove.

Škola obavlja aktivnosti na zdravstvenoj zaštiti u skladu sa važećim zakonima o zdravstvu i propisima ustanova socijalne zaštite i organizacija za zaštitu prava djece i porodice.

Škola učenicima/učenicama može pružiti smještaj i obroke, prema resursima kojima raspolaže i u saradnji sa nadležnim ustanovama.

Član 67.

Ako učenik/učenica iz zdravstvenih razloga ne može učestovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili vježbi ili ako bi takva vježba mogla ugroziti njegovo/njeno zdravlje, učenik/učenica će biti privremeno ili trajno izuzet/izuzeta iz takvih aktivnosti.

Ako se stav 1. ovog člana primjenjuje na nastavni predmet, učenik/učenica će iz tog predmeta dobiti ocjenu na osnovu drugih sadržaja predmeta iz kojih učenik/učenica nije izuzet.

Odluku o izuzimanju učenika/učenice iz određenih aktivnosti na period duži od dvije sedmice donijet će odjeljensko vijeće škole, na preporuku nadležne zdravstvene ustanove.

Član 68.

Škola, zajedno sa ustanovama za socijalnu zaštitu, prati socijalne probleme učenika/učenica i poduzima mjere da svaki učenik/učenica dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.

Član 69.

Općine osiguravaju da učenici/učenice koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometara od škole koju pohađaju ili trebaju pohađati imaju besplatan prijevoz do te škole.

U slučaju da učenik/učenica ima većih problema u kretanju, općine će osigurati prijevoz neovisno o udaljenosti između mjesta stanovanja učenika/učenice i škole.

Prijevoz učenika/učenica može se organizirati u sistemu redovnog gradskog prijevoza ili posebno osiguranim prijevoznim sredstvima.

Član 70.

Škola je obavezna na početku školske godine upoznati učenike/učenice i roditelje ili staratelje učenika/učenica s njihovim pravima, dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i pravilima škole, kao i o nadležnostima određenih institucija za rješavanje problema.

VI. NASTAVNICI/NASTAVNICE, STRUČNI SARADNICI/SARADNICE I DRUGI ZAPOSLENI

Član 71.

Nastavnik/nastavnica je lice kvalificirano za izvođenje odgojno-obrazovnog rada sa djecom i odraslima, koje treba da ima široko i temeljno opće obrazovanje, da dobro poznaje disciplinu koju

predaje, da poznaje psihološko-pedagoške i metodičke osnove nastave i odgoja, kao i da ima ljudske kvalitete neophodne za nastavničku profesiju.

Primarni zadatak nastavnika/nastavnica u osnovnoj školi je odgoj i obrazovanje učenika/učenica prema savremenim pedagoškim kriterijima, u okviru utvrđenog nastavnog plana i programa, uvažavajući slobodu pedagoškog rada, principe demokratičnosti i ljudskih prava.

Član 72.

Nastavnim planom i programom, u zavisnosti od vrste osnovne škole, utvrđuje se odgovarajući profil i stručna sprema nastavnika/nastavnica razredne nastave i nastavnika/nastavnica predmetne nastave.

Nastavnik/nastavnica razredne nastave koji/koja izvodi nastavu od I – IV razreda ima visoku ili višu stručnu spremu.

Nastavnik/nastavnica predmetne nastave koji/koja izvodi nastavu od V – IX razreda ima visoku ili višu stručnu spremu.

Nastavu u osnovnoj muzičkoj i baletskoj školi izvode profesori/profesorce i nastavnici/nastavnice sa završenim II ili I stepenom muzičke akademije, odgovarajućeg odsjeka.

Nastavnik/nastavnica predmetne nastave koji/koja izvodi nastavu u osnovnoj muzičkoj i baletskoj školi od I do VI razreda ima visoku ili višu stručnu spremu odgovarajućeg odsjeka.

Nastavnici/nastavnice u specijalnim odjeljenjima pri osnovnoj školi i u specijalnoj osnovnoj školi su defektolozi.

Stručni saradnici/saradnice u osnovnoj školi su: pedagog, psiholog, pedagog-psiholog, bibliotekar, socijalni radnik, defektolog određenog profila, logoped i zdravstveni radnik.

Broj stručnih saradnika/saradnica, profil i stručna sprema, kao i uvjeti obavljanja njihovih poslova u osnovnoj školi utvrđuju se Standardima i Normativima.

Broj ostalih zaposlenih u školi, profil i stručna sprema, kao i uvjeti obavljanja njihovih poslova u osnovnoj školi utvrđuju se Standardima i Normativima.

Član 73.

Nastavnici/nastavnice, stručni saradnici/saradnice i drugi zaposleni u osnovnoj školi ostvaruju svoja prava i dužnosti iz rada i po osnovu rada u skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, ovim zakonom i provedbenim propisima.

Svi zaposlenici škole moraju obaviti odgovarajući ljekarski pregled do početka školske godine.

Član 74.

Osoba koja je pravosnažno osuđena za krivično djelo koje je, s obzirom na prirodu krivičnog djela, čini nepodobnom za rad sa djecom, neće biti izabrana za nastavnika/nastavnicu ili zaposlenika škole.

U školi ne može raditi lice koje je alkoholičar/alkoholičarka ili ovisnik o narkoticima, te lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.

Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik/nastavnica ili drugi zaposlenik škole obolio od zarazne ili duševne bolesti, da je alkoholičar/alkoholičarka ili ovisnik o narkoticima, bit će udaljen iz procesa rada i upućen na liječenje.

Pravilima škole bliže se određuje postupak prema licu i njegov dalji radni status.

Član 75.

Nastavnici/nastavnice, stručni saradnici/saradnice i drugi zaposlenici biraju se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje školski odbor.

Prilikom ponude zapošljavanja i izbora zaposlenika primjenjivat će se i odredbe člana 7. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice mogu biti angažirani na određeni vremenski period i bez javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o radu.

Nastavnici/nastavnice ili stručni saradnici/saradnice koji nemaju propisane kvalifikacije mogu biti angažirani u školi na određeno vrijeme u skladu sa Zakonom o radu, pod uvjetom da se na javni konkurs nije prijavio kandidat koji ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i drugim propisima.

Nastava koju uzvode nastavnici/nastavnice iz prethodnog stava se verificira u skladu sa Pravilnikom koji donosi ministar/ministrica.

Član 76.

Četrdesetsatna radna sedmica nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica utvrđuje se godišnjim programom rada a u skladu sa Standardima.

Nastavnik/nastavnica u okviru radne sedmice može imati najviše 25 časova svih vrsta i oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada koji se ostvaruje u školi.

U školama u kojima se odgojno-obrazovni proces odvija u okviru cjelodnevnog boravka, nastavnik/nastavnica u radnoj sedmici može imati najviše 30 časova svih vrsta neposrednog odgojno-obrazovanog rada s učenicima/učenicama, u skladu s pravilima škole.

Izuzetno, nastavnik/nastavnica može samo u jednom polugodištu, pod uvjetima utvrđenim pravilima škole, imati do 35 časova sedmično neposrednog odgojno-obrazovnog rada s učenicima/učenicama.

Član 77.

Nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice, u pravilu, godišnji odmor koriste u toku ljetnog odmora za učenike/učenice.

Dužina korištenja godišnjeg odmora nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica utvrđuje se pravilima škole.

Nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice koji zbog bolovanja ili drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog odmora učenika/učenica, mogu koristiti godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana do 30. juna naredne godine.

Član 78.

Rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica se prati i ocjenjuje.

Nastavnici/nastavnice imaju pravo i obavezu da se pripremaju za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada, praćenje, podsticanje i pomaganje razvoja učenika/učenica, stručno usavršavanje i izvršavanje drugih zadataka utvrđenih ovim zakonom i pravilima škole.

U svrhu stručnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz oblasti neposrednog odgojno-obrazovnog rada, nastavnici i stručni saradnici/saradnice dužni su da u toku svake školske godine pohađaju i uspješno završe neki od seminara ili kurseva iz predmeta koje predaju.

Koncepciju stručnog usavršavanja iz stava 3. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 79.

Rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica ocjenjuje se jednom u dvije godine ocjenama: naročito se ističe, ističe se, dobar, zadovoljava i ne zadovoljava.

Rezultati ocjenjivanja rada nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica u osnovnoj školi omogućavaju stjecanje zvanja i napredovanje nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica pod odgovarajućim uvjetima.

Nastavnici/nastavnice mogu steći zvanja mentora, savjetnika/savjetnice ili višeg savjetnika/savjetnice.

Stručni saradnici/saradnice mogu steći zvanja višeg stručnog saradnika/saradnice, samostalnog stručnog saradnika/saradnice i stručnog savjetnika/savjetnice.

Ocjenjivanje nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica vrši direktor/direktorica škole na osnovu mišljenja Prosvjetno-pedagoškog zavoda i kontinuiranog praćenja rada nastavnika/nastavnica.

Ukoliko se nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice ne pripremaju za rad i stručno se ne usavršavaju u skladu sa ovim zakonom, ocjenjuju se ocjenom “ne zadovoljava”.

Nastavnik/nastavnica i stručni saradnik/saradnica koji dva puta bude ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ne može više raditi u nastavi.

Osoba na koju se primjenjuje stav 7. ovoga člana može uputiti zahtjev ministru/ministrici za povratak u nastavu. Ministar/ministrica može dozvoliti povratak te osobe u nastavu uzevši u obzir relevantne činjenice navedene u zahtjevu.

Bliži propis o ocjenjivanju i napredovanju nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica i stjecanja zvanja donosi ministar/ministrica.

Član 80.

Nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice koji nemaju radno iskustvo imaju status pripravnika.

Osobama bez radnog iskustva škola može omogućiti volonterski rad a da ih pri tom ne zaposli.

Pripravnički rad u školi traje najmanje šest mjeseci, a najviše jednu godinu, i po završetku pripravničkog staža pripravnik/pripravnica je obavezan/obavezna položiti stručni ispit.

Škola je dužna pripravniku/pripravnici izdati rješenje o pripravničkom stažu sa rokom polaganja stručnog ispita i odrediti mentora koji će ga pripremati za ispit.

Ako pripravnik/pripravnica u školi ne položi stručni ispit u roku naznačenom u rješenju, prestaje mu pripravnički staž u toj školi.

Pripravnik/pripravnica na kojeg se odnosi prethodni stav ovog člana može započeti pripravnički rad u drugoj školi.

Lica koja se angažiraju kao nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice koji imaju radno iskustvo u drugoj djelatnosti ali nemaju radno iskustvo u nastavi, a imaju položenu pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta, obavezna su položiti stručni ispit za samostalni odgojno- obrazovni rad u roku naznačenom u stavu 3. ovog člana.

Ukoliko lica iz prethodnog stava u toku studija nisu položila pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta, obavezna su položiti navedenu grupu predmeta prije polaganja ispita iz prethodnog stava, a najkasnije u roku od 12 mjeseci. Rok iz prethodnog stava počinje teći danom polaganja posljednjeg ispita iz navedene grupe predmeta.

Stručni ispit polaže se pred stručnom komisijom koju imenuje ministar/ministrica.

Program stručnog ispita, sastav komisije, način polaganja, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije o stručnom usavršavanju nastavnika/nastavnica regulira se bližim propisom koji donosi ministar/ministrica.

Troškove prvog polaganja stručnog ispita snosi škola, a u ponovljenom slučaju nastavnik/nastavnica, odnosno stručni saradnik/saradnica u nastavi.

Ako nastavnik/nastavnica u roku od 12 mjeseci ne položi stručni ispit, gubi pravo na rad u nastavi.

Član 81.

Nastavnik/nastavnica može izgubiti pravo na dalji rad u nastavi ako nastavničko vijeće, Ministarstvo ili Prosvjetna inspekcija utvrde da nastavnik/nastavnica ne izvršava svoje obaveze u skladu s nastavnim planom i programom, ovim zakonom, pravilima škole i drugim propisima.

Član 82.

U slučaju prestanka prava nastavnika/nastavnice da obavlja neposredni odgojno-obrazovni rad, škola može takvog nastavnika/nastavnicu rasporediti na druge poslove odnosno radne zadatke koji odgovaraju njegovoj/njenoj stručnoj spremi.

Nastavniku/nastavnici iz stava 1. ovog člana bezuvjetno prestaje radni odnos ako odbije da obavlja poslove odnosno radne zadatke koji mu se ponude, a koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

Ako nastavnik/nastavnica kome/kojoj je prestalo pravo da izvodi nastavu ne bude raspoređen/a na druge poslove odnosno radne zadatke, ostaje u školi dok ne zasnuje radni odnos u drugoj ustanovi ili preduzeću ili dok mu/joj ne prestane radni odnos po drugom osnovu, ali najduže šest mjeseci.

Po isteku roka iz prethodnog stava, nastavniku/nastavnici kome/kojoj je prestalo pravo da izvodi nastavu prestaje radni odnos u školi.

Za vrijeme dok se nalazi u školi, nastavniku/nastavnici pripadaju sva prava iz radnog odnosa.

VII. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA I STRUČNI NADZOR

Član 83.

Nadzor nad zakonitošću rada i inspekcijски nadzor, kao i stručni nadzor rada javnih ustanova i ustanova iz oblasti osnovnog odgoja i obrazovanja vrši Ministarstvo.

Član 84.

Inspekcijски nadzor nad radom ustanova u oblasti primjene zakona, podzakonskih propisa i općih akata iz oblasti osnovnog obrazovanja i odgoja, preduzimanja mjera u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona vrše prosvjetni inspektori u skladu sa Zakonom o prosvjetnoj inspekciji.

Inspekcijски nadzor iz stava 1. ovog člana posebno se odnosi na:

- nadzor da li škola provodi propise koje donosi ministar/ministrica i da li se škola pridržava ovog zakona,
- kontrolu primjene standarda koje određuje Agencija za standarde i ocjenjivanje,
- stručnu zastupljenost nastave odgovarajućim profilom i stručnom spremom nastavnog kadra utvrđenim ovim zakonom i nastavnim planom i programom,
- upis u registar ustanova koji vodi Ministarstvo i upis u Sudski registar,
- upotrebu odobrenih nastavnih planova i programa, udžbenika i drugih nastavnih sredstava,
- upis učenika/učenica u školu,
- vođenje propisane dokumentacije i evidencije,
- uvid u javne isprave, kao i u opća i pojedinačna akta škole koja se odnose na rad organa koji kontrolira,
- primjenu odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima/učenicama,
- primjenu zakonskih i drugih odredaba koje se odnose na statusna pitanja učenika/učenica,
- zabranu rada škole (i njenih odjeljenja) koja nije upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo.

Član 85.

Stručni nadzor, u smislu ovog zakona, jeste nadzor nad organizacijom i izvođenjem nastave, radom nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica kao i direktora/direktorica u školama a u svrhu unapređenja odgojno-obrazovnog rada.

Stručni nadzor naročito obuhvata:

- pružanje stručne pomoći nastavnicima i direktorima u obavljanju dužnosti i provedbi novih obrazovnih aktivnosti,
- praćenje primjene i realizacije nastavnog plana i programa, ostvarivanje zadataka, sadržaja, obima, oblika i metoda odgojno-obrazovnog rada,
- praćenje i ocjenjivanje rada nastavnika/nastavnica, stručnih saradnika/saradnica u nastavi i praćenje i ocjenjivanje rada direktora/direktorice škole,

- provjeru da li učenici/učenice dostižu standarde znanja i vještina u skladu sa propisima Agencije za standarde i ocjenjivanje.

Član 86.

Stručni nadzor vrše stručni savjetnici Prosvjetno-pedagoškog zavoda i izvještaj o svojim nalazima dostavljaju direktoru/direktorici škole, ministru/ministrici, općinskim i gradskim organima u roku od 15 dana od dana izvršenog nadzora.

Bliže propise o stručnom nadzoru donosi ministar/ministrica.

Član 87.

Škola je dužna da omogući nesmetano vršenje stručnog i inspeksijskog nadzora, kao i uvid u odgovarajuću dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi.

VIII. ORGAN UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I KONTROLE POSLOVANJA

Član 88.

Organ upravljanja u osnovnoj školi je školski odbor.

Organ rukovođenja je direktor/direktorica škole.

Organ kontrole poslovanja u osnovnoj školi je nadzorni odbor.

Član 89.

Školski odbor škole kao javne ustanove kojoj je osnivač Kanton broji pet članova, a sačinjavaju ga jedan predstavnik kojeg imenuje Ministarstvo, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola, jedan predstavnik roditelja učenika/učenica i dva predstavnika iz reda nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica škole.

Školski odbor po svom sastavu treba da odražava etnički sastav lokalne zajednice u kojoj škola djeluje.

Način rada školskog odbora regulirat će se poslovníkom o radu.

Članovi školskog odbora biraju se na period od 4 godine, sa mogućnošću jednog reizbora.

Predsjednika/predsjednicu i članove školskog odbora osnovne škole koja nije javna ustanova imenuje i razrješava osnivač, a predsjednika/predsjednicu i članove školskog odbora osnovne škole kao javne ustanove imenuje i razrješava načelnik općine.

Ministar/ministrica donosi propise u vezi sa izborom školskog odbora, i ti propisi osiguravaju jednaku zastupljenost roditelja učenika/učenica, nastavnika/nastavnica škole, osnivača i dr.

Član 90.

Školski odbor obavlja slijedeće poslove:

- donosi pravila škole,
- imenuje i razrješava direktora/direktorice škole,
- vrši izbor pomoćnika direktora/direktorice škole,
- objavljuje konkurs za izbor nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica,
- vrši izbor nastavnika/nastavnica i drugih zaposlenika škole,
- odlučuje o žalbama po konkursu,
- odlučuje o prestanku prava nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica na daljnji odgojno-obrazovni rad,
- usvaja godišnji program rada škole,
- razmatra i usvaja izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada škole,
- prati uspjeh učenika/učenica i poduzima mjere za unapređivanje uvjeta rada u školi i poboljšanja odgojno-obrazovnog rada,
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun,

- donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga opća akta u skladu sa zakonom i pravilima škole,
- odlučuje o organiziranju, broju i ukidanju područnih škola odnosno odjeljenja u tim školama, a uz saglasnost Ministarstva,
- odlučuje o prigovoru roditelja učenika/učenica na rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica,
- odlučuje o prigovoru nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica na ocjenu o radu,
- razmatra prijedloge odluka i preporuke upućene školskom odboru i preuzima odgovarajuće mjere,
- usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad direktora/direktorice,
- rješava određena pitanja odnosa sa osnivačem,
- donosi svoj program rada, a izvještaj o svom radu podnosi općinskom načelniku i osnivaču,
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa određenog pravilima škole,
- odlučuje o žalbama i prigovorima zaposlenih i njihovim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa,
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

Član 91.

Direktora/direktorice osnovne škole koja nije javna ustanova imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača, a direktora/direktorice škole kao javne ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa, prethodne saglasnosti Ministarstva i uz saglasnost načelnika općine.

Direktor/direktorica škole se imenuje na period od 4 godine i može biti uzastopno imenovan/a još jedanput.

Za direktora/direktorice osnovne škole može biti imenovano lice koje, osim općih, ispunjava i u pogledu stručne spreme uvjete za profesora/profesorice, nastavnika/nastavnicu ili pedagoga i ima 5 godina radnog iskustva u nastavi ili na pedagoško-psihološkim poslovima, a naročito se ističe svojim radom u organizaciji odgojno-obrazovnog rada, pedagoškoj teoriji i praksi.

Za direktora/direktorice osnovne muzičke i baletske škole može biti imenovano lice koje, osim općih uvjeta, ima završenu muzičku akademiju.

Školski odbor može razriješiti dužnosti direktora/direktorice i prije isteka mandata iz jasno navedenih razloga za ozbiljna kršenja zakona ili profesionalnu nekompetentnost.

Ako direktor/direktorica škole nije imenovan/a, školski odbor će imenovati vršioca dužnosti direktora/direktorice iz reda nastavnika/nastavnica ili stručnih saradnika/saradnica škole i bez konkursa, a najduže do 6 mjeseci od dana imenovanja.

Vršilac dužnosti direktora/direktorice ima sva prava i obaveze direktora/direktorice škole.

Član 92.

Direktor/direktorica škole, osim poslova i zadataka utvrđenih zakonom, obavlja i slijedeće poslove:

- predlaže godišnji program rada škole i preuzima aktivnosti za njegovo provođenje, uz prethodno pribavljeno mišljenje nastavničkog vijeća,
- na osnovu odluke školskog odbora zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku radnog odnosa zaposlenika,
- odlučuje o raspoređivanju nastavnika/nastavnica i drugih zaposlenih u školi na određene poslove u skladu s pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi i u skladu s rezultatima njihovog rada,
- prati i ocjenjuje rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica,

- najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada školskom odboru, osnivaču, Prosvjetno-pedagoškom zavodu, ministru/ministrici i nadležnom organu općine,
- na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine školskom odboru, nadležnom organu općine, Prosvjetno-pedagoškom zavodu i Ministarstvu podnosi izvještaj o uspjehu u učenju i vladanju učenika/učenica,
- podnosi finansijski izvještaj školskom odboru i osnivaču,
- obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole.

Član 93.

Škola koja ima područna odjeljenja, radi u dvije smjene i ima više od 25 odjeljenja može imati pomoćnika direktora/direktorice.

Školski odbor imenuje pomoćnika direktora/direktorice iz reda nastavnika/nastavnica ili stručnih saradnika/saradnica zaposlenih u školi, na prijedlog direktora/direktorice škole.

Član 94.

Nadzorni odbor škole kao javne ustanove kojoj je osnivač Kanton broji tri člana, a sačinjavaju ga jedan predstavnik kojeg određuje Ministarstvo, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola i jedan predstavnik škole iz reda nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica.

U nadzornom odboru škole kojoj osnivač nije Kanton obavezan je predstavnik kojeg određuje Ministarstvo.

Predsjednika/predsjednicu i članove nadzornog odbora škole koja nije javna ustanova imenuje i razrješava osnivač, a predsjednika/predsjednicu i članove nadzornog odbora škole kao javne ustanove imenuje i razrješava načelnik općine.

Vlada Kantona donosi kriterije o imenovanju nadzornog odbora na prijedlog ministra/ministricice.

Član 95.

Nadzorni odbor škole obavlja slijedeće poslove:

- kontrolira donošenje i realizaciju finansijskog plana i godišnjeg obračuna,
- kontrolira izvršavanje obaveza iz ugovora o zakupu (ukoliko škola stiče prihode na osnovu zakupa),
- kontrolira priliv finansijskih sredstava na osnovu donacija pravnih i fizičkih lica, održavanja kurseva instruktivne nastave i prodaje proizvoda, intelektualnih i drugih usluga,
- informira se o prihodima koje osnovna škola stiče iz legata, poklona i zavještanja.

IX. STRUČNI ORGANI

Član 96.

U osnovnoj školi obrazuju se stručni organi:

- nastavničko vijeće, koje sačinjavaju svi nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice škole,
- odjeljensko vijeće, koje čine nastavnici/nastavnice koji izvode nastavu u tom odjeljenju,
- stručni aktiv nastavnika/nastavnica određenih nastavnih oblasti.

Član 97.

Nastavničkim vijećem rukovodi direktor/direktorica škole.

Nastavničko vijeće obavlja slijedeće poslove:

- utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada škole,
- donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada,

- prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preuzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
- razmatra realizaciju nastavnog plana i programa s posebnim osvrtom na postignuća učenika/učenica kao i na kontinuitet ocjenjivanja učenika/učenica,
- utvrđuje prijedlog programa stručnog usavršavanja nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica, program rada stručnih organa i komisija i razmatra realizaciju istih,
- vrši izbor oblika nastave i saglasno tome vrši raspored učenika/učenica i podjelu predmeta za nastavnike/nastavnice, odnosno vrši raspored rada u radnoj sedmici,
- vrši izbor razrednika/razrednica,
- analizira uspjeh učenika/učenica i rad odjeljskih vijeća,
- određuje rukovodioce odjeljskih vijeća,
- analizira rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica,
- imenuje komisije za polaganje ispita,
- razmatra izvještaj o polaganju ispita,
- razmatra izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru,
- odobrava učeniku/učenici škole završavanje dva razreda u toku jedne školske godine,
- stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika/učenica,
- razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke,
- preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature,
- vrši i druge poslove utvrđene pravilima škole.

Član 98.

Odjeljskim vijećem rukovodi razrednik/razrednica.

Odjeljsko vijeće obavlja slijedeće poslove:

- analizira uspjeh učenika/učenica i rad nastavnika u odjeljenju,
- prati razvoj učenika/učenica i na osnovu toga predlaže izbor programa primjerenih sposobnostima učenika/učenica,
- odlučuje o programima za nadarene učenike/učenicice, za učenike/učenicice koji zaostaju u napredovanju i o oblicima nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini ili za pojedine grupe učenika/učenica ili učenika/učenicicu pojedinačno,
- usklađuje rad nastavnika/nastavnica u odgojno-obrazovnom procesu,
- utvrđuje zaključne ocjene učenika/učenica,
- izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima/učenicama,
- analizira rad nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada u odjeljenju,
- obavlja i druge poslove utvrđene pravilima škole.

Član 99.

U osnovnoj školi obrazuju se stručni aktivni, čiji su članovi nastavnici/nastavnice određenih nastavnih oblasti.

Stručnim aktivom rukovodi predsjednik/predsjednica stručnog aktiva.

Stručni aktiv obavlja slijedeće poslove:

- prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje,
- predlaže izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti,
- daje prijedlog direktoru/direktorici u vezi s podjelom predmeta na nastavnike/nastavnice,
- učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika/nastavnica,
- aktivno učestvuje u radu asocijacije stručnih aktiva osnovnih škola iz iste nastavne oblasti.

Način rada stručnih organa regulira se poslovnikom o radu stručnih organa škole.

X. ORGANIZIRANJE RODITELJA I UČENIKA/UČENICA

Član 100.

Škola ima vijeće roditelja koje se bira za tekuću školsku godinu, a čine ga po jedan roditelj učenika/učenica iz svakog odjeljenja.

Vijeće roditelja bira predsjednika/predsjednicu većinom glasova vijeća roditelja, a prvu sjednicu saziva direktor/direktorica škole.

Opće aktivnosti vijeća roditelja su:

- promoviranje interesa zajednice u kojoj se škola nalazi i interesa škole u toj zajednici,
- prezentiranje stavova roditelja učenika/učenica školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresiranoj strani,
- podržavanje aktivnog učešća roditelja i zajednice u radu škole,
- obavještanje školskog odbora i bilo koje druge zainteresirane strane o stavovima vijeća kad god to smatra neophodnim ili po zahtjevu školskog odbora ili druge zainteresirane strane,
- predlaganje predstavnika roditelja za člana školskog odbora,
- učešće u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju odgojno-obrazovni rad u školi,
- razvijanje komunikacije i odnosa između učenika/učenica, nastavnika/nastavnica, roditelja i zajednice,
- poboljšanje uvjeta rada škole,
- druge aktivnosti koje su od općeg interesa za školu.

Član 101.

Učenici/učenice u školi formiraju udruženja učenika/učenica pojedinačnih razreda, kao i vijeće učenika/učenica kao udruženje svih učenika/učenica škole.

Funkcija vijeća učenika/učenica je:

- promoviranje interesa škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,
- prezentiranje stavova učenika/učenica školskom odboru,
- podsticanje angažiranosti učenika/učenica u radu škole,
- informiranje školskog odbora o svojim stavovima, kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

Školski odbor učenicima/učenicama pruža svu potrebnu pomoć pri formiranju vijeća učenika/učenica.

Detaljni propisi o funkcioniranju vijeća učenika/učenica kao i druga prava i obaveze učenika/učenica u radu određuju se pravilima škole.

Od predstavnika učenika/učenica, roditelja učenika/učenica, nastavnika/nastavnica i drugih zainteresiranih faktora nastavnog rada formira se tijelo koje će koordinirati određene aktivnosti značajne za rad škole.

XI. SINDIKAT ŠKOLE

Član 102.

U školi se omogućava djelovanje sindikata škole

Odnosi između sindikata škole i poslodavca, direktora škole, reguliraju se Kolektivnim ugovorom i pravilima škole.

XII. POTREBE I INTERESI KANTONA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Član 103.

Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju u smislu ovog zakona su:

- osnovni odgoj i obrazovanje školskih obveznika u redovnim osnovnim školama,

- osnovni odgoj i obrazovanje školskih obveznika u specijalnim osnovnim školama,
- stručni tretman, osposobljavanje i radna okupacija umjereno i teže mentalno retardirane djece i omladine,
- dodatno obrazovanje nadarenih učenika/učenica u redovnim osnovnim školama, osnovnim muzičkim i baletskim školama, odnosno odjeljenjima tih škola u redovnim osnovnim školama,
- stručno usavršavanje nastavnika/nastavnica,
- izdavanje udžbenika, priručnika i druge stručne literature za potrebe osnovne škole,
- dopunsko obrazovanje lica starijih od šesnaest godina.

Član 104.

Rad osnovnih škola kao javnih ustanova finansira se iz budžeta Kantona, na osnovu kriterija za finansiranje koje, na prijedlog ministra/ministrice, donosi Vlada Kantona.

Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za ustanovljenje škole, njen rad u skladu sa Standardima, a naročito osigurava finansiranje slijedećeg:

- plaće nastavnika/nastavnica, stručnih saradnika/saradnica i drugih zaposlenih,
- stručno usavršavanje i obuka nastavnika/nastavnica, stručnih saradnika/saradnica i drugih zaposlenih,
- obrazovanje djece sa posebnim potrebama,
- školska takmičenja,
- rad eksperimentalnih škola,
- nabavku nastavnih sredstava i učila,
- održavanje objekta škole,
- aktivnosti značajne za rad škole.

Član 105.

Osnovna škola može stjecati prihod:

- donacijom općina,
- donacijom pravnih i fizičkih lica,
- iz legata, poklona i zavještanja,
- prodajom proizvoda, intelektualnih i drugih usluga,
- održavanjem kurseva i instruktivne nastave,
- od ugovorene školarine u osnovnim školama kojima Kanton nije osnivač,
- iz zakupnina,
- iz drugih izvora koji neće dovesti u pitanje etiku i humana načela škole kao odgojno-obrazovne ustanove.

Novac ili sredstva stečena na način pomenut u prethodnom stavu ovog člana zasebno se evidentiraju i koriste u skladu sa pravilnikom koji donosi Vlada Kantona Sarajevo, na prijedlog resornog ministra/ministrice.

XIII. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINA NA PODRUČJU KANTONA U OBLASTI OSNOVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 106.

Općinsko vijeće samostalno i sa drugim općinskim vijećima, pravnim i fizičkim licima iskazuje interes za osnivanje ili za prestanak rada redovne škole, specijalne i paralelne osnovne škole.

Na prijedlog općinskog vijeća, osnivač može da donese odluku da jedna ili više škola organizira osnovno obrazovanje odraslih, osnovno obrazovanje lakše i umjereno mentalno retardiranih učenika/učenica.

Član 107.

Nadležni organ općine prati rad osnovnih škola, analizira uspjeh u učenju i vladanju učenika/učenica i predlaže osnivaču mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na osnovu:

- praćenja i podsticanja realizacije godišnjih programa rada,
- razmatranja izvještaja osnovnih škola o radu i uvjetima rada,
- razmatranja izvještaja Prosvjetno-pedagoškog zavoda o radu i uvjetima rada u školama na području općine,
- razmatranja izvještaja Prosvjetno-pedagoškog zavoda o testiranju znanja učenika/učenica, rezultatima takmičenja i smotri i nastupa učenika/učenica škola.

Nadležni organ općine:

- ostvaruje saradnju s direktorima/direktoricama škola na području općine,
- ostvaruje saradnju s roditeljima učenika/učenica škola na području općine,
- koordinira saradnju među školama na svom području,
- sumira i izrađuje izvještaje o radu i uvjetima rada škola,
- predlaže i utvrđuje mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada u školama na području općine i stara se o njihovoj realizaciji,
- radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uvjeta škola na svom području,
- vodi evidenciju djece dorašle za upis u školu i spiskove te djece dostavlja školama na svom području,
- općinsko vijeće utvrđuje školsko područje uz saglasnost ministra/ministrice.
- u saradnji s Ministarstvom organizira takmičenja i smotre učenika/učenica u oblasti nastave i vannastavnih aktivnosti na općinskom nivou,
- organizira javne i kulturne manifestacije škola, posebno iz domena sporta, obrazovanja za demokratiju, ljudskih prava i prava djeteta.

Član 108.

Odluke iz samoupravnog djelokruga općina iz čl. 106. i 107. ovog zakona donose općinska vijeća.

XIV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG GRADA NA PODRUČJU KANTONA U OBLASTI OSNOVNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 109.

Grad u saradnji s gradskim općinama:

- radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uslova škola na području Grada,
- pomaže u organizaciji i realizaciji javne i kulturne funkcije škola na području Grada, posebno iz domena sporta, obrazovanja za demokratiju, ljudskih prava i prava djeteta.

Član 110.

Odluke iz samoupravnog djelokruga Grada iz člana 109. ovog zakona donosi Gradsko vijeće.

XV. KAZNE NE ODREDBE

Član 111.

Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ako:

- otpočne s radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (član 14. ovog zakona),
- izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (član 16. ovog zakona),
- izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ (članovi 25., 26. i 30. ovog zakona),

- bez odluke ministra/ministrice prekine nastavu (član 35. ovog zakona),
- se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrio nadležni organ (član 42. ovog zakona)
- ne upiše školske obveznike sa svog školskog područja (član 45. ovog zakona),
- izvještaj o upisu ne dostavi nadležnim organima (osnivaču, ministru/ministrici i nadležnom organu općine) u propisanom roku (član 48. ovog zakona),
- najkasnije do kraja tekuće školske godine ne uputi na komisiju za ocjenjivanje sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju učenika/učenicu kod kojeg/koje nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne u redovnu ili iz redovne u specijalnu osnovnu školu (član 49. ovog zakona),
- ne upiše učenika/učenicu koji/koja je doselio/la na njeno školsko područje ili ako ga upiše bez prevodnice, koju popunjava osnovna škola iz koje je došao (član 51. ovog zakona),
- obavi ispite suprotno bližim propisima iz članova 6., 52. i 57. ovog zakona.

Za prekršaje iz prethodnog stava ovog zakona kaznit će se i odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 400 do 1.500 KM.

Član 112.

Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj škola ako:

- učenici/učenicice imaju više od 25 odnosno 30 časova nastave u toku jedne radne sedmice (član 34. ovog zakona),
- ne produži nastavu kada nisu realizirani godišnji fond nastavnih časova i programski sadržaji (član 36. ovog zakona),
- ne donese godišnji program rada za tekuću školsku godinu i ne dostavi ga nadležnim organima do zakonom utvrđenog roka (član 37. ovog zakona),
- ne vrši ocjenjivanje u skladu sa članovima 54., 55. i 56. ovog zakona,
- uputi učenika/učenicu da ponovi razred a da o prigovoru roditelja ili staratelja učenika/učenicice nije odlučilo nastavničko vijeće (član 58. ovog zakona),
- ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju i uredno i blagovremeno ne upisuje sve propisane podatke (član 63. ovog zakona),
- ne organizira ljekarski pregled zaposlenika/zaposlenica (član 73. ovog zakona),
- jedanput u dvije godine ne izvrši ocjenjivanje rada nastavnika/nastavnica (članovi 78. i 79. ovog zakona),
- onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (čl. 83.- 87. ovog zakona)
- ne podnese izvještaj o uspjehu u učenju i vladanju učenika/učenicica (član 92. ovog zakona).

Za prekršaje iz prethodnog stava kaznit će se odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 400 do 1.000 KM.

Član 113.

Novčanom kaznom od 500 KM kaznit će se za prekršaj roditelj odnosno staratelj djeteta ako ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu (član 44. ovog zakona).

Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ili staratelj ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju.

Član 114.

Novčane kazne izrečene za prekršaj iz čl. 111., 112. i 113. ovog zakona izriču se i plaćaju u valuti Bosne i Hercegovine, utvrđenoj Zakonom o valuti, po srednjem kursu koji utvrđuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 115.

Vlada će na prijedlog ministra/ministrice, u roku od 3 mjeseca, donijeti:

- Pedagoške standarde i normative za osnovnu školu (član 11. ovog zakona)
- Kriterije za finansiranje osnovnih škola (član 104. ovog zakona)
- Pravilnik o korištenju sredstava (član 105. ovog zakona)
- Kriterije o imenovanju nadzornog odbora (član 94. ovog zakona).

Član 116.

Ministarstvo odnosno ministar/ministrica će u roku od 3 mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:

- organiziranju, finansiranju i načinu polaganja ispita za stjecanje osnovnog obrazovanja, kao i drugih ispita (čl. 6. i 75. ovog zakona),
- osnivanju i radu osnovnih škola koje imaju manji broj odjeljenja od broja predviđenih Zakonom (član 12. ovog zakona),
- osiguranju ispunjenja osnovnih uvjeta za privatne škole (član 13. ovog zakona),
- postupku utvrđivanja uvjeta za upis u Registar i o sadržaju i načinu vođenja Registra osnovnih škola (član 14. ovog zakona),
- osnivanju i radu eksperimentalnih osnovnih škola i proglašavanju postojećih osnovnih škola eksperimentalnim (član 40. ovog zakona),
- praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika/učenica (član 54. ovog zakona),
- izboru učenika/učenica generacije (član 62. ovog zakona),
- načinu vođenja dokumentacije i evidencije (član 63. ovog zakona),
- ocjenjivanju i napredovanju nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica i stjecanju zvanja (član 79. ovog zakona),
- polaganju stručnog ispita (član 80. ovog zakona),
- stručnom nadzoru (član 86. ovog zakona),
- izboru školskog odbora (član 89. ovog zakona),

Član 117.

Škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i pravila sa odredbama ovog zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 118.

Školske 2004/2005. godine škole će upisati u osmogodišnju školu djecu koja do 01.03.2004. godine navršavaju 6 godina, a u devetogodišnju školu djecu koja do 01.03.2004. godine navršavaju 5 i po godina života.

Od školske 2005/2006. godine sva djeca dorasla za upis u školu, u skladu sa ovim zakonom, upisaće se u I razred škole u devetogodišnjem trajanju.

Član 119.

Nastavnici/nastavnice koji su završili učiteljsku školu, srednju muzičku školu, srednju umjetničku školu, srednju fiskulturnu školu ili medresu, a na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni su u nastavi i imaju 20 godina staža, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečeni u toj školi.

Nastavnici/nastavnice koji su završili učiteljsku školu, srednju muzičku školu, srednju umjetničku školu, srednju fiskulturnu školu ili medresu, a na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni su u nastavi u školi i imaju manje od 20 godina staža, mogu nastaviti rad u toj školi u periodu ne dužem od 4 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Period od 4 godine je predviđen za stjecanje odgovarajuće stručne spreme.

Stupanjem na snagu ovog zakona, licima zatečenim na radnom mjestu direktora može se omogućiti da još jedanput budu imenovani za direktora, bez obzira na broj prethodnih mandata i odredbu člana 91. stav 2. ovog zakona.

Član 120.

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o osnovnom obrazovanju i odgoju («Službene novine Kantona Sarajevo», br. 7/98, 9/00 i 18/02).

Član 121.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u «Službenim novinama Kantona Sarajevo».

Djelovodni broj: _____
Sarajevo, _____ 2004. godine

Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo

Gđa Meliha Alić, prof.

Na osnovu člana 12. stav 1. tačka b.) i člana 18. stav 1. tačka b.) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96, 2/96, 3/96, 4/01 i 28/04), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od 20. jula 2006. godine donijela je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 10/04) u članu 3. stav 1. mijenja se i glasi:

"Osnovno obrazovanje je obavezno za svu djecu - školske obveznike do navršenih 15 godina života, odnosno do završene osnovne škole."

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Škola koja ima odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete može omogućiti upis u školu djetetu koje je mlade od utvrđene starosne dobi predviđene za početak obaveznog odgoja i obrazovanja, ako to traže roditelji ili staratelji djeteta i ako škola, nakon što razmotri preporuke relevantnih stručnjaka, bude sigurna da je to u najboljem interesu djeteta."

Stav 5. mijenja se i glasi:

"Osnovna baletska škola traje 4 godine".

Iza stava 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

"Osnovne muzičke i osnovne baletske škole mogu organizirati razredne ispite za odrasle, kao i za mlade učenike

koji žele vanredno završiti odgovarajuće razrede, odnosno osnovnu muzičku ili osnovnu baletsku školu".

Član 2.

U članu 12. u stavu 1. alineja 1. riječi: "za osnovnu baletsku školu dvanaest odjeljenja" zamjenjuju se riječima: "osam odjeljenja za osnovnu baletsku školu".

Član 3.

U članu 14. u stavu 1. iza riječi: "Ministarstvo" dodaju se riječi: "obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: "Ministarstvo)".

U stavu 2. riječ: "Ministarstvo" zamjenjuje se riječju: "ministar/ministrica".

Član 4.

U članu 32. u stavu 4. iza riječi: "Nastava u" dodaju se riječi: "prvom i".

Iza stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

"Svjetski dan nastavnika - 5. oktobar se ustanovljava kao Dan nastavnika u Kantonu Sarajevo, i planira se školskim kalendarom iz stava 2. ovog člana."

Član 5.

U članu 33. u stavu 1. riječ "ponedjeljka" zamjenjuje se riječima: "prvog radnog dana"

U stavu 4. riječ "završenog" zamjenjuje se riječima: "prvog i završnog".

Iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

"U osnovnim školama Kantona Sarajevo redovna nastava ne može početi prije 8,00 sati, niti završavati kasnije od 19,30 sati, osim uz posebno odobrenje ministra/ministricice".

Član 6.

U članu 34. stav 3. mijenja se i glasi:

"Nastavni čas u osnovnoj školi traje 45 minuta a u specijalnoj osnovnoj školi 40 minuta. Za učenike I, II, III i IV razreda može se organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadnog dnevnog vremenskog okvira.

Stav 4. mijenja se i glasi:

"U toku sedmice učenici/učenice I, II i III razreda mogu imati najviše 20 časova nastave s tim da u toku dana ne mogu imati više od 4 časa redovne nastave."

Stav 5. mijenja se i glasi:

"U toku sedmice učenici/učenice IV, V i VI razreda mogu imati najviše 25 časova nastave s tim da u toku dana ne mogu imati više od 5 časova redovne nastave."

Stav 6. mijenja se i glasi:

"U toku sedmice učenici/učenice VII, VIII i IX razreda mogu imati najviše 30 časova nastave s tim da u toku dana ne mogu imati više od 6 časova redovne nastave."

Iza stava 6. dodaju se novi stavovi 7 i 8. koji glase:

"Direktor/direktorica škole može, u izuzetnim slučajevima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova. Ministar/ministrica može, u izuzetnim okolnostima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova u pojedinim ili svim osnovnim školama na području Kantona.

Maksimalna težina školske torbe zajedno sa sadržajem, na osnovu mišljenja relevantnih institucija iz oblasti zdravstva, će se utvrditi Pedagoškim standardima i normativima za osnovno obrazovanje i odgoj, u skladu sa uzrastom učenika."

Član 7.

Član 39. mijenja se i glasi:

Član 39.

Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanja i drugi oblici rada predviđeni godišnjim programom organiziraju se i izvode u okviru radnih dana."

Član 8.

U članu 46. iza stava 1. dodaju se stav 2. i stav 3. koji glase:

"Ocjenu sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju i kombinovanim smetnjama pri upisu u redovnu osnovnu školu, specijalnu osnovnu školu ili centar vrši se na osnovu nalaza i mišljenja Centra za opservaciju i dijagnostiku koji je formiran pri odgovarajućem specijalnom Centru koji predlaže najadekvatniji vaspitno - obrazovni ili rehabilitaciono - edukativni tretman i produženi stručni tretman prema individualnim mogućnostima svakog djeteta.

Upis učenika sa smetnjama u razvoju i kombinovanim smetnjama vrši Komisija u čijem sastavu se nalaze: pedagog, defektolog, psiholog, logoped, socijalni radnik i pedijatar, u redovne osnovne škole, specijalne osnovne škole ili Centre shodno članu 26. stav 2., 3., 5. i 6. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo."

Član 9.

U članu 54. stav 5. mijenja se i glasi:

"Za učenike osmogodišnje osnovne škole, zaključna brojčana ocjena iz svakog predmeta pojedinačno izvodi se na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine."

Iza stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

"Za učenike devetogodišnje osnovne škole, zaključna brojčana ocjena iz svakog predmeta pojedinačno izvodi se na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine izuzev za učenike I i II razreda na oba polugodišta i učenike III razreda na kraju prvog polugodišta, za koje se postignuća iz svakog predmeta pojedinačno izvode opisno, a u skladu sa Pravilnikom koji donosi ministar/ministrica."

Dosadašnji stavovi 6., 7., 8. i 9. postaju stavovi 7., 8., 9. i 10.

Član 10.

U članu 55. stav 6. briše se.

Član 11.

Član 57. mijenja se i glasi:

Član 57

Učenik/učenica nije s uspjehom završio/završila razred ako ima jednu ili više ocjena nedovoljan (1).

Učenici/učenice I i II razreda čija postignuća na osnovu opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici/učenice III i IV razreda koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.

Učenik/učenica iz prethodnog stava koji/koja po treći put stekne uslov za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao/pohađala.

Roditelji, odnosno staratelji učenika/učenice iz stava 2. ovog člana mogu zahtijevati da njihovo dijete ponavlja razred bez obzira na sticanje uslova za prevođenje u naredni razred. Konačnu odluku o ponavljanju razreda donosi nastavničko vijeće škole.

Učenik/učenica V, VI, VII, VIII i IX razreda redovne osnovne škole i učenici I -VI razreda paralelne osnovne škole, koji/koja na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku.

Učenik/učenica koji/koja ne zadovolji na popravnom ispitu ponavlja razred.

Učenik/učenica V, VI, VII, VIII i IX razreda redovne osnovne škole i učenici I-VI razreda paralelne osnovne škole, koji/koja na kraju nastavne godine ima više od dvije ocjene nedovoljan (1) ponavlja razred.

Učenik/učenica završnog razreda koji/koja na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) može biti izuzet/izuzeta od odredbe iz stava 5. ovog člana i po vlastitom izboru popravni ispit polagati u junskom ili augustovskom ispitnom roku.

Učenika/učenici iz prethodnog stava koji/koja se prijavi da popravni ispit polaže u junskom ispitnom roku, škola je dužna organizirati polaganje popravnog ispita. U slučaju da na ovom popravnom ispitu učenik/učenica dobije ocjenu nedovoljan (1), upućuje se da ponovi razred.

Učenik/učenica koji/koja je upućen/a da ponovi određene razrede može zadržati status redovnog učenika/učenice do navršene 17. godine života, a u slučaju nemarnog odnosa prema učenju i neprimjerenog ponašanja može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status redovnog učenika/učenice škole s navršениh 15 godina života."

Član 12.

U članu 62. stav 3. mijenja se i glasi:

"Učeniku/učenici koji/koja u toku osnovnog obrazovanja i odgoja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje, izdaje se u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima, koju propisuje ministar/ministrica."

Član 13.

U članu 65. stav 5. mijenja se i glasi:

"Odluka školskog odbora je konačna."

Član 14.

U članu 69. stav 1. mijenja se i glasi:

"Osnivač osnovne škole kao javne ustanove u saradnji sa općinom na čijem području se nalazi osnovna škola osigurava da učenici/učenice koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometara od škole koju pohađaju imaju besplatan prijevoz do te škole."

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Obaveze iz st. 1., 2. i 3. ovog člana, reguliša se posebnim sporazumom između osnivača osnovne škole kao javne ustanove i općine na čijem području se nalazi osnovna škola."

Član 15.

Član 72. mijenja se i glasi:

"Član 72.

Nastavnim planom i programom, utvrđuje se odgovarajući profil i stručna sprema nastavnika/nastavnica razredne nastave i nastavnika/nastavnica predmetne nastave.

Nastavnik/nastavnica razredne nastave ima visoku ili višu stručnu spremu i izvodi nastavu u I, II, III i IV razredu a nastavu može izvoditi zaključno sa V razredom.

Nastavnik/nastavnica predmetne nastave ima visoku ili višu stručnu spremu i izvodi nastavu od IV do IX razreda, a određene predmete i u I, II i III razredu u skladu sa nastavnim planom i programom koji reguliša profil i stručnu spremu nastavnika za taj predmet.

Nastavnik/nastavnica koji/koja izvodi nastavu u osnovnoj muzičkoj i osnovnoj baletskoj školi ima visoku ili višu stručnu spremu odgovarajućeg odsjeka.

Profil i stručna sprema nastavnika/nastavnica u specijalnim odjeljenjima pri osnovnoj školi i u specijalnoj osnovnoj školi utvrđuju se nastavnim planom i programom.

Stručni saradnici/saradnice u osnovnoj školi su: pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, bibliotekar, socijalni radnik, defektolog određenog profila, logoped i zdravstveni radnik.

Broj stručnih saradnika/saradnica, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje trebaju obavljati u osnovnoj školi utvrđuju se Standardima i Normativima.

Broj ostalih zaposlenih u školi, profil i stručna sprema, kao i poslovi koje trebaju obavljati u osnovnoj školi utvrđuju se Standardima i Normativima."

Član 16.

Član 75. mijenja se i glasi:

"Član 75.

Nastavnici/nastavnice, stručni saradnici/saradnice i drugi zaposlenici biraju se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje školski odbor, odnosno bez javnog konkursa preuzimanjem nastavnika/nastavnica, stručnih saradnika/saradnica i drugih zaposlenika iz drugih škola sa Spiska tehnološkog viška koji se vodi u Ministarstvu.

Ukoliko u osnovnoj školi kao javnoj ustanovi postoji upražnjeno radno mjesto za poslove u skladu sa prethodnim stavom ovog člana, osnovna škola je dužna prvo preuzeti lice sa odgovarajućom stručnom spremom i drugim opštim i posebnim uslovima koji su evidentirani u Spisku tehnološkog viška.

Pravo na evidentiranje u Spisku tehnološkog viška imaju samo uposlenici sa stalnim radnim odnosom u javnim osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo koji su na osnovu jedinstvenih kriterija proglašeni tehnološkim viškom, odnosno ostali bez poslova iz razloga smanjivanja obima djelatnosti škole.

Kriterije iz prethodnog stava, koji u sebi obavezno sadrže uslove preuzimanja uposlenika iz jedne škole u drugu, donosi ministar/ministrica, a program zbrinjavanja viška zaposlenika u osnovnim školama donosi Vlada Kantona Sarajevo na prijedlog Ministarstva, a u skladu sa granskim kolektivnim ugovorom.

Osnovna škola, u skladu sa ovim zakonom prvo razmatra da li se upražnjeno radno mjesto može popuniti preuzimanjem u skladu sa Kriterijima iz prethodnog stava. Ukoliko ovakav postupak iz bilo kojih razloga nije moguć, upražnjeno mjesto se oglašava putem javnog konkursa, koji se provodi u skladu sa zakonom.

Prilikom ponude zapošljavanja i izbora zaposlenika primjenjivat će se i odredbe člana 7. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Nastavnici/nastavnice i stručni saradnici/saradnice mogu biti angažirani na određeni vremenski period i bez javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o radu.

Nastavnici/nastavnice ili stručni saradnici/saradnice koji nemaju propisane kvalifikacije mogu biti angažirani u školi na određeno vrijeme u skladu sa Zakonom o radu, pod uvjetom da se na javni konkurs nije prijavio kandidat koji ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i drugim propisima.

Nastava koju izvode nastavnici/nastavnice iz prethodnog stava se verificira u skladu sa Pravilnikom koji donosi ministar/ministrica."

Član 17.

U članu 76. u stavu 2. iza riječi: "u okviru" dodaje se riječ: "četrdesetsatne".

Član 18.

U člani 79. stav 1. mijenja se i glasi:

"Rad nastavnika/nastavnica, stručnih saradnika/saradnica i ostalih uposlenika ocjenjuje se na osnovu Pravilnika koji donosi ministar/ministrica. Sastavni dio Pravilnika su kriteriji kojima se definiše napredovanje nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica i ostalih uposlenika."

Stavovi 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. se brišu.

Član 19.

U člani 89. u stavu 1. riječi: "iz reda nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica" zamjenjuju se riječima: "iz reda uposlenika/uposlenica".

U stavu 5. riječi: "načelnik općine" zamjenjuju se riječima: "Vlada Kantona".

Stav 6. mijenja se i glasi:

"Vlada donosi propise u vezi sa izborom školskog odbora, i ti propisi osiguravaju odgovarajuću zastupljenost roditelja učenika/učenica, uposlenika/uposlenica škole, osnivača i dr."

Član 20.

U člani 90. u stavu 1. u alineji 4. na kraju rečenice iza zarez dodaju se riječi: "te imenuje Komisiju za izbor uposlenika/uposlenica škole,".

Alineja 5. briše se.

U alineji 19. riječi: "općinskom načelniku" zamjenjuju se riječju: "ministru/ministrici".

Član 21.

Član 91. mijenja se i glasi:

"Član 91.

Direktora/direktorice osnovne škole koja nije javna ustanova imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača, a direktora/direktorice škole kao javne ustanove imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa, mišljenja Ministarstva i uz saglasnost Vlade Kantona.

Direktor/direktorica škole se imenuje na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan, u skladu sa Zakonom o ustanovama.

Za direktora/direktorice osnovne škole može biti imenovano lice koje osim općih ispunjava i u pogledu stručne spreme uvjete za profesora/profesorice i ima 5 godina radnog iskustva u nastavi ili na pedagoškim poslovima i najmanje VII stepen stručne spreme a naročito se ističe svojim radom u organizaciji odgojno - obrazovne djelatnosti.

Školski odbor može razriješiti dužnosti direktora/direktorice i prije isteka mandata zbog dokazanog kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti.

U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemamosti, školski odbor može po hitnom postupku suspendovati direktora/direktorice škole, do konačnog rješenja u skladu sa zakonom.

Ako direktor/direktorica škole nije imenovan/a, ili je razriješen/a prije isteka mandata ili je suspendovan/a od strane ministra/ministricice, školski odbor će imenovati vršioca dužnosti direktora/direktorice iz reda nastavnika/nastavnica ili stručnih saradnika/saradnica škole i bez konkursa, a najduže do 6 mjeseci od dana imenovanja.

Vršilac dužnosti direktora/direktorice ima sva prava i obaveze direktora/direktorice škole."

Član 22.

U člani 92. u stavu 1. alineja 2. mijenja se i glasi:

"Na prijedlog Komisije za izbor uposlenika/uposlenica vrši izbor i postavljanje uposlenika/uposlenica i sa njima zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenja o prestanku ugovora o radu;".

Član 23.

Član 93. mijenja se i glasi:

"Član 93.

Škola, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima, može imati pomoćnika direktora/direktorice ili voditelja/voditeljicu dijela nastavnog procesa, a u skladu sa Zakonom o ustanovama.

Pomoćnika direktora/direktorice, odnosno voditelja/voditeljicu dijela nastavnog procesa imenuje školski odbor na prijedlog direktora, nakon provedene procedure koja prvo podrazumijeva interno oglašavanje u školi, a ukoliko se ne izvrši izbor iz reda nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica zaposlenih u školi, škola objavljuje javni konkurs.

Pomoćnik direktora/direktorice, odnosno voditelja/voditeljicu dijela nastavnog procesa se imenuje na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan."

Član 24.

U člani 94. u stavu 1. riječi: "iz reda nastavnika/nastavnica i stručnih saradnika/saradnica".

U stavu 3. riječi: "načelnik općine" zamjenjuju se riječima: "Vlada Kantona".

Član 25.

U člani 112. u stavu 1. alineja 1. mijenja se i glasi:

"- učenici/učenice imaju veći broj časova nastave od zakonom predviđenog broja (član 34.ovog zakona)."

Član 26.

U člani 115. u stavu 1. alineja 4. mijenja se i glasi:

" - Propise o imenovanju školskog i nadzornog odbora (čl. 89. i 94. ovog zakona)."

Iza stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

"Vlada Kantona će na prijedlog ministra/ministricice u roku od 6 mjeseci od donošenja posljednjeg relevantnog akta, donijeti program zbrinjavanja viška uposlenika/uposlenica (član 75.ovog zakona)."

Član 27.

U člani 116. u stavu 1. alineja 7. mijenja se i glasi:

" - posebnim priznanjima za učenike (član 62. ovog zakona)."

Alineja 12 briše se.

Član 28.

U člani 119. stav 3. briše se.

Član 29.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija da sačini prečišćeni tekst ovog zakona.

Član 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-23229/06
20. jula 2006. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Meliha Alić, s. r.